

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 220 Ft

XXV. évfolyam 9. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2018. szeptember**

A tartalomból:

6. Eszközvásárlás és pótlás a VID-RA Mentőcsoportnál
8. IN MEMORIAM:
Kiss Pálné Fehér Ida
9. Nemzetközi vidéktörténeti kutatómunka Gyomaendrődön
11. Magyarország termálvizeiről és termálvizes fürdőiről
19. Élménybeszámoló a Mazsorett Európa Bajnokságról

20. Szentkúti zarándoklat 2018. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén

Tizenötéves testvérvárosi kapcsolat Tízéves kórus-barátság

A Zenebarátok Kamarakórus tavaly járt Schöneckben, tehát az idén a Junger Chor Intonation következett jönni hozzánk. Hogy mégsem így történt, azt a két város vezetése döntötte el. Mivel testvérvárosunk Oberdorfelden városrésze 2018-ban ünnepli fennállásának 1250. évfordulóját, valamint a francia partnerkapcsolatuk a 45. évéhez érkezett - amolyan igazi német takarékossgal - hozzávették a gyomaendrődi 15 éves és a két kórus közötti 10 éves kapcsolat megünneplését. Ezúttal tehát a városi delegációval együtt utaztunk Németországba.

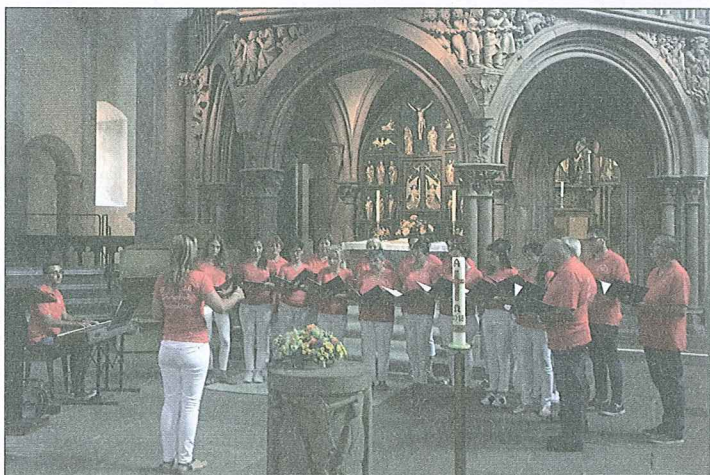
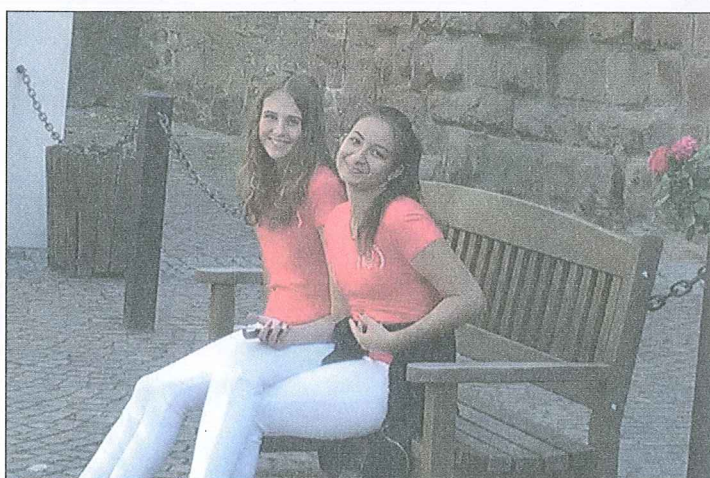
Erkezésünk napján - egy rövid próba után - az 1250 éves jubileumi estén énekelt a két kórus közös műveket Gecseiné Sárhegyi Nóra és Michael Knopke vezényletével. Ezt követően egy sörözőben próbáltuk a nyelvi nehézségeket leküzd-

ve elmesélni egymásnak, mi történt velünk az elmúlt egy évben.

Másnap a járási székhely, Gelnhausen nevezetességeivel ismerkedtünk. A városnézés után négy egyházi művel próbáltuk ki a Mária templom remek akusztikáját. A hely szelleme mindenkiből kihozta a maximumot, felülmúltuk önmagunkat. Immár feltöltött lélekkel egy kellemes hangulatú kertvendéglőben ebédeltünk. Este a szokásos közös próbára került sor, valamint a német kórustagok által készített finom vacsora keretein belül tortával ünnepeltük a 10 éves barátságot. Itt adtuk át ajándékainkat vendéglátóinknak (amiből nem hiányozhatott a híres magyar pálinka sem), amit ők ezen az estén dalokkal köszöntek meg.

Folytatás a 3. oldalon!

Schönecki pillatanatok

Tizenöt éves testvérvárosi kapcsolat Tíz éves kórus-barátság

- folytatás a címlapról -

Szombaton délelőtt egy félórás sétával a város határán álló szél-erőművekhez érkeztünk, ahol egy fiatal mérnök adott szakszerű válaszokat kérdéseinkre, és belülről is megnézhattuk az egyik szél-turbinát. Innen az általunk oly jól ismert kilianstädteni katolikus templom közösségi házába érkeztünk, ahol a német kórustársak az ebédet készítették: grillen süített eredeti „weisswurst”, finom saláták és sütemények vártak bennünket. Együtt ebédeltünk a nyugdíjas kórus tagjaival, akik végighallgatták a próbánkat, és lelkes tapsal fogadtak minden dalt. Német barátaink itt adták át ajándékukat, melyben ezúttal helyi élelmiszerekből kaptunk ízelítőt.

Délután a partnervárosi kapcsolatok ünnepségén magyar népdalfeldolgozásokkal léptünk színpadra. Az ünnepi beszédek hangsúlyozták, milyen fontos Európában, hogy emberként tekintsenek a nemzetek egymásra, s hogy ezt a célt maximálisan megvalósítja a két kórus barátsága. Schöneck és Gyomaendrőd polgármesterei: Cornelia Rück és Toldi Balázs, valamint Anould községi tanácsának képviselője Jean-Luc Gaudel hivatalos dokumentumban újtották meg együttműködési szándékukat. Éreztük, hogy történelmi pillanatok tanúi lehetünk. Az ünnepség után helyi péksütemények, dinnye, pezsgő, üdítő, sör várta azokat, akik jelenlétükkel megtisztelték ezt a jeles eseményt.

Este a niederdorfeldeni városrészen kialakított „festival platz”-on mulatott az egész város. Ahogy az ünnepség utáni állófogadáson, itt sem volt protokolláris elkülönítés. A kb. 1200 fős nyitott sátorban mindenki ahhoz a sörpadhoz ült le, ahol üres helyet talált, és hajnali egy óráig ettek, ittak, énekeltek, táncoltak az emberek. A hangulatot a TrenkWalder zenekar fokozta.

Vasárnap délelőtt a büdesheimi katolikus templom ünnepi miséjén szolgált a két kórus. A liturgiába illeszkedő darabok mellett két ráadást adtunk a csütörtöki repertoárból; s ami különösen nagy élmény volt, (minden előzetes próba és egyeztetés nélkül) elénekeltek egy olyan többszólamú művet is, amit egy éve adtunk elő közösen ugyanitt.

Köszönjük a két város képviselő testületének és karnagyainknak, hogy aktív részesei lehettünk ennek az ünnepségsorozatnak. Köszönet illeti Szelei Gabriella kórustársunkat, aki tíz éve tolmácsol fáradszónak a német - magyar találkozók.

Oláh Gizella

Felhívás

Szent Gellért napi mise lesz 2018. 09. 22-én, szombaton de. 10 órakor az endrői Szent Imre templomban az öregszoelői és körzetébe tartozó egykori iskolák tanulóiért, tanítóiért és családjaiért.

Mindenkit hív és vár:
Pésó Béláné ny. pedagógus

Felhívás

64 éves osztálytalálkozó lesz 2018. 09. 13-án, csütörtökön du. 14 órakor az öregszoelői Rózsahegyi Házban (Szent Imre Iskolánál).

Mindenkit hív és vár:
Pésó Béláné ny. pedagógus

Toldi Balázs polgármester beszéde a 15 éves testvérvárosi kapcsolat ünnepi eseményén

Tisztelt Polgármester Asszony! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Kedves Vendégek!

Nagy szeretettel köszöntöm testvérvárosunk, Schöneck képviselőit ezen a jeles napon. Köszöntöm vendégeinket, akik jelenlétükkel hozzájárulnak ahhoz, hogy a két város találkozása fontos esemény legyen.

Jó érzés, hogy van egy testvérvárosunk, és még jobb, hogy ez a testvérváros éppen Schöneck.

„A barátság az egyetlen olyan kapcsolat, amely kölcsönös, szabad választással jön létre. Nem velünk születik, mi teremtjük. Nem fertőző meg semmilyen testi kapcsolat vagy érdek. Nem akarunk egymástól semmit – egyszerűen csak jó együtt lenni. A barátság születése mindig együtt jár azzal az érzéssel, hogy találkoztunk már valahol. Hogy ismerem őt! Ez persze sejtelem, nem biztos, hogy így van. Sosem tudhatjuk, mitől vagyunk otthon egymásban. De ha a barátomhoz megyek: hazamegyek.”

Úgy gondolom, hogy az az Európa, amit ismerünk és szeretünk, nem jöhetett volna létre az ilyen típusú kapcsolatok nélkül. A sok kis együttműködés, a városokon és országokon átívelő barátságok mind-mind letéteményesei annak a világnak, amiben mindannyian otthon érezzük magunkat.

Fontos látnunk ezeknek a kisebb együttműködéseknek az engedhetetlen voltát. Fontos, hogy mindkét városban minél többen tudjanak partneri viszonyunkról. Fontos, hogy újabb és újabb generációk tapasztalják meg a két város barátságának előnyeit. Úgy gondolom, ezért mindannyiunknak tennie kell. Nem csupán a városok vezetőinek, hanem városunk polgárainak is, hogy a gyomaendrődi küldöttségben is számos szervezet kapjon helyet.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Az évfordulók mindig számvetésre készítetnek minket, és biztos vagyok benne, hogy együttműködésünk mérlege pozitív. Hogy a rengeteg munka és hozzájárulás nemcsak önmagában hordozza jutalmát, hanem mindkét város számára egy barátságosabb és nyitottabb jelent eredményezett. Hogy városaink polgárai érezhetik, nincsenek egyedül a világban. Hogy az európai értékek olyan megerősítést nyernek a testvérvárosi viszony által, ami kétségbevonhatatlanná teszi a folytatás igényét.

Ebben a szel-
lemben kívánok
mindannyiunknak
jó szórakozást a mai
összejövetelhez!

Schöneck és Gyomaendrőd polgármesterei: Cornelia Rück és Toldi Balázs, valamint Anould községi tanácsának képviselője Jean-Luc Gaudel hivatalos dokumentumban újtották meg együttműködési szándékukat.

15 éves testvérvárosi kapcsolat Gyomaendrőddel

Hölgyeim és Uraim, tisztelt vendégeink, kedves barátaink francia és magyar testvérvárosainkból.

Milyen örömmel és lelkesedéssel ünnepelte tíz kelet-európai, korábban kommunista ország 2004. május 1-én csatlakozását az EU-hoz...

Németország újraegyesítése után eljött az ideje, hogy testvérvárosi kapcsolatok jöjjenek létre a kelet-európai városokkal. Ebben természetesen Scöneck is részt akart venni. Miután ezt egyhangú parlamenti határozat lehetővé tette, Jürgen Dettmering volt az, aki Gyomaendrődöt javasolta, mert ő már többször is meglátogatta a várost a legendás VW bogártalálkozó miatt. Az elején egy kicsit elgondolkodtunk rajta, hogy ez a testvérvárosi kapcsolat létrehozható-e a nagy távolság miatt (1100km). Ezeket az aggályokat hamar elvetettük, miután Gyomaendrődöt meglátogattuk. Nem elsősorban a barackpálinka, hanem mindenekelőtt a magyar partner közösség melegszívű fogadása olvasztott meg minket.

Gyomaendrőd olyan város, ahol számos látnivaló található, és nagyszerű történelemmel rendelkezik. Addig nem is tudtuk, hogy egy erős német kisebbséggel rendelkező városról van szó, amely különösen örült a partnerségünknek, és nem tudott ellenállni a partnerségi tanúsítvány aláírásának.

Közös látogatásainkat mindig nagy kíváncsiság jellemezte. Jól emlékszem arra, amikor egy gyomaendrődi küldöttség meg akarta ismerni oktatási rendszerünket, és részt vett a közeli középiskola ötödik osztályának óráján. Néhány vendégünk meglehetősen megdöbben, hogy a diákok milyen fegyelmetlenek, és hogy beszélnek a tanárokkal. A magyar iskolákban akkoriban rend és fegyelem, a tanárokkal szemben pedig tisztelet volt. Amikor vendégeink nekem ezt elmondták, én egyszerűen csak azt válaszoltam: „Várjatok még 20 évet.”

Nagyon sok szép emlékünknél van Gyomaendrődről, amiket szeretnék itt röviden megemlíteni. Befektetőinkkel (szélturbina) voltunk Gyomaendrődön, akiknek egy kis cégük van Magyarországon is. Sajnos a beruházás nem jött létre, de lehetővé vált, hogy részt vegyünk egy történelmi esküvőn, kezdve a városon ke-

resztül történő felvonulással, és folytatva az ezt követő esküvővel a történelmi múzeumban. Ott táncoltunk és mulattunk, mint a régi időkben, és Oliver Kessler csak mondta újra és újra: „ez itt olyan szép, olyan szép” – és erre ittunk egyet-kettőt-hármat. Ez egy csodálatos este volt, de másnap reggel megkaptuk a számláját.

Vagy az első részvétel a legendás kolbászfesztiválon Békéscsabán, a megye székhelyén. Persze köztünk volt egy profi, Daniel Kropp, Kilianstedten mester hentes, aki a csapat vitathatatlan vezetője volt. Tudta, mi hogy működik! Azonban gyorsan észrevettük, hogy a kolbász elkészítése és a díjazás csak egy alkalom volt az együttlétre. Néhány pálinka után elindult a zene, és táncoltunk. Ez egy buzgó nép fesztivál volt mindennel, ami hozzá tartozik.

Természetesen egy idő után jöttek a bírók, és jegyzeteltek. Már kezdettől fogva világos volt, hogy a nyertesek a kiállítóteremből jönnek, és nem az oldalsó sátorból, ahol a mi standunk volt. Szerencsére egy-két ember még követte az eredményhirdetést, amikor hirtelen a mi asztalunkat szólították fel. Harmadik helyezést értünk el, és nyertünk 20 000 Ft-ot (akkoriban 80 euro). Én akkorra már visszavonultam a szállodánkba, mert elkapott az influenza. Ahogy a győztes csapat este visszajött a Fészek Panzióba, a konyhában megünnepelték a harmadik helyezést. Sok szép élménnyel gazdagodtunk, amiket gyomaendrődi barátainkkal együtt éltünk át. Az akkor jelenlévők közül senki se szeretné elfelejteni ezeket a szép napokat.

Sajnos egyre több országban magas szintű frusztráció és kiábrándultság van Európával szemben. Ezért fontos, hogy ezt a barátságot fenntartsuk. Mert az emberek alkotják Európát. A különböző politikai vélemények alkotják Európát, ami különösen fontos a politikai válság idején. Végül engedjenek meg egy megjegyzést Európával kapcsolatban. Az utóbbi időben Európa szer-

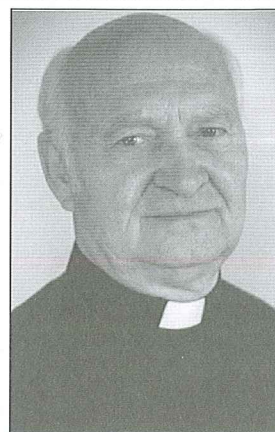
te magas szintű hanyatlást tapasztalhatunk meg. Nagy-Britannia EU-ból történő kilépése, a populista nacionalista mozgalmak felemelkedése, a menekültválság leküzdésére való együttműködés hiánya, mindez csak néhány példa az európai szolidaritás hiányára. Talán Amerika ébresztő felhívása ebben az összefüggésben nagyon hasznos az európaiak számára. Európának meg kell újulnia. Szükségünk van egy olyan egységes Európára, amely közösségként látja magát, és nem csupán egy laza szövetségnek. Kedves Hölgyeim és Uraim, mindannyiunknak együtt kell dolgoznunk. Itt a testvérvárosok a „ragasztók”, amelyek együtt tartják Európát. Itt az európai közösség tapasztalható.

Gyomaendrőd már 15 éve, Arnould 45 éve testvérvárosunk. Elmondhatom, hogy már 70 éve tart a béke Európában. Az én hazámból két világháború érkezett, és több mint 20 millió ember halt meg egyedül a II. világháborúban. Ez a mi történetünk és ezért kötelességünk, hogy küzdjünk a békés, szolidáris Európáért. És ebben az értelemben egy kicsit büszke vagyok arra is, amit mi németek már tettünk és elértünk a második világháború vége óta az európai partnerekkel együtt. De nekünk, németeknek soha nem szabad elfelejtenünk, hogy az a Németország, amiben ma élünk, és amit átélünk, az az egységes Európa nélkül nem létezhet. Köszönöm a figyelmüket, és ezúton kívánok Önöknek élményekben gazdag és változatos ünnepi hétvégét az 1250. évforduló alkalmából.

Ludger Stüve

Schöneck korábbi polgármestere

Elhangzott 2018. augusztus 18-án a testvérvárosi jubileumi ünnepségen. Nidderhalle, Oberdorfelden.

Soczó Ferenc atya kitüntetése

Áder János, Magyarország Köztársasági Elnökének megbízásából, Prof. Dr. Kásler Miklós miniszter kiemelkedő tevékenysége elismeréseként Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat adott át mások mellett Dr. Soczó Ferenc piarista szerzetes, a budapesti Piarista Gimnázium nyugalmazott tanárának részére. Szerkesztőségünk szeretettel gratulál a kitüntetettnek!

A júliusi döntéshozói szünet után megkezdte munkáját a képviselő testület és bizottságai. Az önkormányzat kft.-i és intézményei beszámoltak 2018. június 30-ig terjedő időszak gazdálkodásáról. A beszámolókat a kft.-k Felügyelő Bizottságai hagyták jóvá és elfogadásra javasolták. Megismerhettük a Gyomaközszolg Kommunális Közszolgáltató Nonprofit Kft. átszervezésével kapcsolatos javaslatokat is, illetve jóvá lett hagyva a lakossági gyűjtődényzet kihelyezésének időpontja körüli változás, amely 7 órától 6 órára módosulhat 2019. január 1-től. Megtudhattuk, hogy a társaság első félévi gazdálkodása pozitív, 2.689 e Ft-tal zárult.

A DAREH Bázis Hulladékgyűjtési Nonprofit Zrt. közbeszerzési eljárást folytatott le a hulladék gyűjtése, a hulladékkezelésre való beszállításra, a hulladék átrakó és udvar üzemeltetésére, valamint az ehhez kapcsolódó munkák ellátása tárgyában. A legkedvezőbb ajánlatot a Global Refuse Nonprofit Kft. (Békéscsaba) ajánlattevő tette, aki a feladatot a TAPPE Kft. bevonásával látja majd el, 2018. október 1. napjától.

Az Önkormányzat, a Gyomaközszolg Kft és a nyertes pályázó között megindultak az egyeztetések, melynek célja a zökkenőmentes átadás a feladatellátás érdekében. Az előzetes egyeztetések szerint a 24 hulladékszállítással foglalkozó dolgozó munkaviszonya a Gyomaközszolg Kft.-nél megszüntetésre kerül, de a nyertes kft. tovább foglalkoztatja a munkavállalókat az erre vonatkozó munkajogi figyelembevételével és betartása mellett.

Az önkormányzat intézményeinek beszámolóiból megtudhattuk, hogy a személyi juttatások és a hozzá kapcsolódó járulékok adatai időarányos alatti teljesítést mutatnak, a dologi kiadások teljesítése 35 %-os, ami időarány alatti. Ennek oka, az EFOP-os pályázatok dologi kiadására betervezett 196 millió Ft-ból mindössze 52 millió Ft jelentkező kiadásként.

A működési célú kiadások és pénzeszköz átadások teljesülése összességében kis mértékben időarányos feletti, amely év végére legtöbb esetben kiigazodik.

A saját bevételek és közhatalmi bevételek, összességében időarányos feletti teljesítést mutatnak.

Megállapítható, hogy a következő félévben is megfontolt, feyelmezett gazdálkodás szükséges annak érdekében, hogy a finanszírozási problémák ne jelentkezzenek.

A Gyomaendrődi Liget Fürdő Nonprofit Kft. is elkészítette beszámolóját. A társaság gazdálkodásának eredménye -8.601 e Ft, amely az előző évi időszakhoz képest 361 e Ft-tal kevesebb. A teljes árbevétel 10.26 %-kal nőtt. Az eladott fürdő és rendezvénybelépők árbevétele 4,7 %-kal növekedett, ugyanakkor az OEP támogatás némileg csökkent. Növekedtek a bér és járulékköltségek a béremelések végett, így várhatóan az idei évben plusz támogatásra lesz szükség a fürdőnek a zavartalan működés érdekében.

A Földkezelő Kft. felügyelőbizottsága is megtárgyalta és betervezésre javasolta a kft. mérleg szerinti eredményét, amely -1515 e Ft. A negatív eredményt nagyrészt az okozza, hogy a kft.-nek ebben az évben még nem volt bevétele, de a növénytermesztés költségei viszont jelentkeztek. Az eszközök és források egyező végösszege 8.350 e Ft.

A Gyomaszolg Ipari park Kft. első félévi gazdálkodásának eredménye -3.729. e Ft, a tervezett 11.501 e Ft veszteséggel szemben. Az első félévben a tervezett bevételek 20%-a teljesült. A társaság eredménytartaléka 43.172 e Ft, míg a saját tőke 192.273 e Ft-ot mutat. A követelés állománya 15. 891 e Ft, kötelezettsége:15.088 e Ft.

A Zöldpark Gyomaendrőd Nonprofit Kft. beszámolója szerint

az adózás előtti eredménye 1.966 e Ft. Az éves tervezett eredmény 605 e Ft. A veszteségben meghatározó az építőipari tevékenység, amely a megrendelések alapján várhatóan év végére pozitív eredménnyel fog zárulni. A tervezett bevételek 32 %-a, míg a kiadások 38 %-a teljesült a félévben.

A májusi ülésen a Képviselő-testület Cs. Nagy Lajos gyomaendrődi polgár javaslatára úgy döntött, hogy Gyomán, a református templom és a Kis Bálint Általános Iskola alsó tagozatának épülete közötti terület, illetve ennek folytatásaként a templom kerítését követve a Hősök emlékművéig terjedő terület neve: **Sipos István sétány** lesz. Az ezzel kapcsolatos telekhatár rendezés lezárult, Sipos Tas Töhötöm, a család gyermekeként és nevében hozzájárult a közterület elnevezéséhez.

Meghirdetésre kerül kettő önkormányzati ingatlan is a vagyongazdálkodás szempontjait figyelembe véve, mivel az önkormányzati feladatellátás szempontjából azok feleslegessé váltak. Az ingatlanok adatai:

1. 3495 hrsz., Gyomaendrőd Fő út 85 szám (volt óvoda)
2. 01140/11 hrsz. Gyomaendrőd külterület, kivett gazdasági épület, udvar (felhagyott vasúti pályatest) A bizottságok jóváhagyták az ingatlanok eladását.

Farkas Zoltánné, a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégium igazgatója az önkormányzathoz, mint tulajdonoshoz, fordult a Népliget úti iskola udvarának és 4 tanteremnek fejlesztésére vonatkozó kéréssel. A kérelemben az alábbi fejlesztések szerepeltek:

1. Az udvar fejlesztése: A rendezvények helyszínéül szolgáló tér 4 cm vastag térburkolóval történő kirakása, illetve 3 db vízelnyelő akna építése.
2. Tanterem felújítás: Az alsó tagozatos épület földszinti 4 tanteremben található parketta burkolata leromlott, erősen felújításra szorul. A munkálatok elvégzése 175 m²-re vonatkozik, mely magába foglalja a hézagok kitöltését, csiszolást és legalább 2 rétegű lakkozást.

A felújítások becsült költsége:2.507.067 Ft. Fedezetül a 2018. évi költségvetésbe tervezett, a köznevelési intézmények üzemeltetésére elkülönített forrás szolgál.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2018. július 11-én közbeszerzési eljárást indított az „Orvosi Ügyelet Gyomaendrődön” tárgyában, 36 hónapos szolgáltatási időszakra vonatkozóan. A Közbeszerzési eljárás ajánlattételi határideje július 23-án lejárt. Az előírt határidőre két ajánlat érkezett. Az egyik ajánlattevő a jelenleg is városunkban működő Békés-Medical Egészségügyi Szolgáltató Kft. budapesti telephellyel, míg a másik szolgáltató a debreceni Országos Orvosi Ügyelet Nonprofit Kft. volt.

Az ajánlatok áttanulmányozása után világossá vált, hogy mindkettő pályázó esetében hiánypótlásra van szükség. Az értékelés az ár-érték arány figyelembevételével történt, mely szerint a debreceni székhelyű pályázó bizonyult nyertesnek, aki viszont a felhívásra sem csatolta a szükséges igazolásokat, ezért a Békés-Medical Egészségügyi Szolgáltató Kft. -től is bekérésre kerültek a hiányzó dokumentumok. Ez utóbbi szolgáltató határidőn belül igazolta alkalmasságát, így pályázata érvényes lett. Az érvényes ajánlatot adó kft. kiegészítő finanszírozási díjként 1.434.000 Ft-ot jelölt meg, de a jelenlegi szolgáltatástól ez az összeg havi szinten 295.000 Ft-tal eltér. Mivel önkormányzatunk 36 hónapra kért ajánlatot a szolgáltatóktól, így a többletköltség meghaladná a 10 millió forintot. A képviselő testület nem látja előre az állami finanszírozás költségét sem ilyen hosszú időre, ezért úgy döntött, hogy új eljárás keretében rövidebb időre kér majd ajánlatot a szolgáltatóktól. A biztonságos betegellátás érdekében pedig - az átmeneti időszakra - biztosítja a jelenlegi szolgáltatóknak a kért többletköltséget.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrői Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu Telefon: 66/581-320

Felhívás az elektronikus ügyintézés igénybevételére

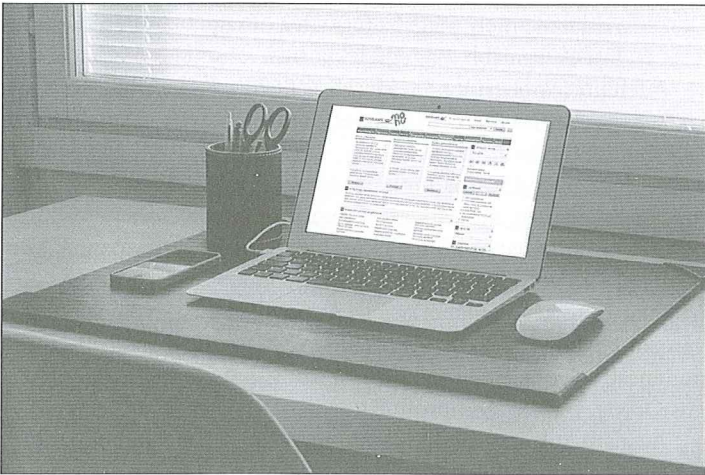
A járási hivatalok hatáskörébe tartozó hatósági ügyek esetében idén január 1-jétől „Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény” értelmében – mások mellett – az ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezetek, egyéni vállalkozók és az ügyfelek jogi képviselői is elektronikus úton kötelesek ügyeiket intézni.

A Gyomaendrői Járási Hivatal a hatósági ügyintézés során még mindig gyakran tapasztalja, hogy az érintett ügyfélkör nem minden esetben tartja be következetesen az elektronikus útra vonatkozó jogalkotói kívánalmakat, és inkább papír alapon, illetve személyesen intézi a hivatali ügyeit.

A nem megfelelő formában benyújtott kérelmeket a járási hivatal az „Általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény” vonatkozó bekezdése alapján visszautasíthatja.

Ennek elkerülése érdekében az alábbiakra hívjuk fel a gazdálkodó szervezetként, egyéni vállalkozóként, illetve a jogi képviselőként eljáró ügyfelek figyelmét:

Az elektronikus út nem az e-mail útján elküldött, egyszerűen digitalizált (beszkennelt) beadványokat takarja, hanem ügyfélkapuból (cégkapuból) a hivatal megfelelő hivatali kapujába érkező, az elküldés előtt elektronikus aláírással hitelesített dokumentumokat.

A Gyomaendrői Járási Hivatal hivatali kapui a következő KRID kódokkal címezhetőek meg az ügyfelek ügyfélkapujából, illetőleg a cégek cégkapujából:

- BÉMKH Gyomaendrői Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály (JH04GYOEFO)
KRID: 526735961
- BÉMKH Gyomaendrői Járási Hivatala Hatósági Gyámügyi és Igazságügyi Osztály (JH04GYOHAT)
KRID: 528197798
- BÉMKH Gyomaendrői Járási Hivatala Kormányablak Osztály (JH04GYOMAE)
KRID: 119474920
- BÉMKH Gyomaendrői Járási Hivatala Földhivatal Osztály (JH04GYOMFH)
KRID: 623765762
- BÉMKH Gyomaendrői Járási Hivatala Gyámhivatal

(JH04GYOMGY)

KRID: 128279179

Az elküldendő dokumentumok legegyszerűbben, ingyenesen a <https://niszavdh.gov.hu/index> oldalon hitelesíthetőek, ügyfélkapus azonosítást követően.

Ajánljuk ügyfeleinknek a <https://epapir.gov.hu/> oldal használatát, ahol ügyfélkapus azonosítást követően egy jól áttekinthető, intézhető ügýtípusonként csoportosított felületen, a fentieknél ismertettnél jóval egyszerűbben lehet hitelesíteni és el is küldeni a kívánt küldeményeket. Fontos, hogy itt az elküldéskor a témacsoport menüből először a „kormányhivatali ügyek” legyenek kiválasztva, mert csak utána válnak elérhetővé a járási hivatalban intézhető ügyek (pl. élelmiszerlánc-biztonsági feladatok), és a címzetteknek a Gyomaendrői Járási Hivatal maga.

Eszközvásárlás és pótlás a VIDRA Mentőcsoportnál

A Gyomaendrői Járás védelmére felesküdtött önkéntesekből álló VIDRA Önkéntes Járási Mentőcsoport Egyesület a helyi rendezvényeken való folyamatos jelenlét, és az állandó készség mellett – elsősorban pályázati források bevonásával – eszközállományának fejlesztésére is gondot fordít.

A mentőcsoport Dévaványa önkormányzatától idén tavasszal százezer forint támogatást kapott, ezen összegből kézi adóvevő (walkie-talkie) készülékeket vásároltak.

Szintén a tavasz folyamán az Emberi Erőforrások Minisztériuma NEA-MA-18-M-1935 azonosító számú pályázatán 300 ezer forintot nyertek, amit a belvízi védekezéshez használható vízvívattyú, illetve a mentőcsoport tevékenységének dokumentálását szolgáló fényképezőgép beszerzésére használhatnak fel.

Júniusban az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság pályázatán 125 ezer 883 forint értékű, műszaki mentéshez használható motoros láncfűrészhez jutott a szervezet.

Júliusban – szintén eszközbeszerzésre – a Békés Megyei Önkormányzattól 40 ezer forintot nyert az egyesület. A gyomaendrői Mamutec Hungary Kft. pedig a mentőcsoporttól egy korábbi rendezvényen eltulajdonított 50 méter statikus kötelet, valamint a szükséges 4 alumínium karabinert pótolta.

A mentőcsoport folyamatosan gyarapodó eszközállománya és tagsága híven bizonyítja a 2013 nyarán elindult járási szintű önkéntes polgári védelmi kezdeményezés létjogosultságát a Gyomaendrői Járásban.

Megyei híradó

Nyolc új érték a Békés Megyei Értéktárban

A Magyar Országgyűlés 2012. április 2-án elfogadta a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló törvényt, melynek célja számba venni és dokumentálni nemzeti értékeinket, és ebből külön adatbázist alkotni. Emellett a törvény célja, hogy elősegítse a nemzeti értékek és hungarikumok fennmaradását és védelmét, ezzel is erősítve a nemzeti tudatot. Az értékeket az alábbi kategóriák szerint rendszerezik: agrár- és élelmiszergazdaság, egészség és életmód, épített környezet, ipari és műszaki megoldások, kulturális örökség, sport, természeti környezet, turizmus és vendéglátás. Az egyes kategóriákban rendszerbe vett értékek hozzájárulnak a turizmus megalapozásához, a gazdaság fejlesztéséhez. A Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének határozata értelmében Békés megyében is megalakult 2013 őszén az Értéktár Bizottság. Feladata, hogy a megye területén lévő nemzeti értékeket a törvény által megszabott kategóriák szerint azonosítsa és nyilvántartásba vegye. Bárki kezdeményezheti nemzeti értéknek a Békés Megyei Értéktárba történő felvételét, a kezdeményezés ingyenes és önkéntes alapon történik.

A megyei értéktár bizottság 7 főből, többségében szakemberekből áll, ők: Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke, Ambrus György, a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség alelnöke, Ando György, a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója, dr. Erdész Ádám, a Békés Megyei Levéltár igazgatója, Fekete Péter kulturális államtitkár, Simon István Tamás, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének képviselője, Závoda Ferenc, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének térségi tanácsnoka.

A megyei Értéktár Bizottság munkáját nyolc szakmai albizottság segíti, az albizottságokban 40 fő dolgozik.

A Békés Megyei Értéktárban 2014 őszéig 13 megyei értéket vettek lajstromba, mostanáig 37 érték kapott helyet, melyek közül kettő – a csabai és a gyulai kolbász – hungarikum is, a Csabai Kolbászfesztivál és a Békés-Tarhosi Énekiskola pedig bekerült a Nemzeti Értéktárba.

Az évek alatt – köszönhetően a megyei értéktár bizottság ösztönző munkájának – sok településen jött létre értéktár, jelenleg 52 települési értéktár működik, melyekben 977 értéket tartanak nyilván. A települések szívesen kapcsolódnak be az értékgyűjtésbe, ezzel hozzájárulnak kincseik megőrzéséhez és a helyi identitás erősítéséhez.

A Békés Megyei Önkormányzat által hagyományteremtő céllal létrehozott rendezvényen, a Megyenapon is kiemelt figyelmet kapnak az értékek. A Békés Megyei Értéktárban szereplő tételek a két korábbi rendezvényen is bemutatkoztak, ez idén sem lesz másként, azonban ebben az évben már települési értéktárak is felvonultatják kincseiket. A harmadik Megyenapon 32 helyi értéktár ismerteti meg az érdeklődőkkel mindazokat az értékeket, melyek fontosak életükben, és amelyeket szeretnének megőrizni.

A Békés Megyei Értéktár Bizottság legutóbbi ülésén nyolc értéket vett lajstromba, ezeket a megyei Értéktár Bizottság elnöke, Zalai Mihály közgyűlési elnök mutatta be a sajtó képviselőinek a Megyeházán. Ezek: A Knerek szellemi öröksége Gyomán és az egyetemes kultúrában, a Körösmenti Táncegyüttes, Kádár Ferkó munkássága, az Orosházi szalán varrott szőrhímzés, Orosháza, Nagytatársánc földvár, az Orosházi üvegipar, az Árpád-kori régészeti lelőhely Orosházán, és az Orosházi liba- és kacsamáj.

Szathovics Zsuzsa

Békés megye ízei a tusnádfürdői szabadegyetemen

2018. július 27-én, péntek este 8 órától Békés megye ízei mutatkoztak be a 29. Bálványosi Szabadegyetem és Diáktábor rendezvényén az erdélyi Tusnádfürdőn. Az érdeklődő magyarorszá-

gi és határon túli vendégek a Magyar Teátrumi Társaság sátrának teraszán kóstolhatták meg a két hungarikumot, a csabai kolbászt és a pálinkát. Az utóbbi értéket a Gyulai Pálinka Manufaktúra Kft. által készített vadcseresznye pálinka képviselte, mely 2018-ban elnyerte a Békés megye pálinkája címet. Az ízletes gasztronómiai különlegességeket Zalai Mihály, a Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke kínálta az érdeklődőknek.

A kóstolón részt vett többek között Borboly Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnöke, Tárnok Mária, a Pro Minoritate Alapítvány kuratóriumának elnöke, a szabadegyetem főszervezője, Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár, dr. Illés Boglárka ifjúságpolitikáért és esélyteremtésért felelős helyettes államtitkár, L. Simon László országgyűlési képviselő, a kulturális bizottság alelnöke, dr. Pál Attila, a Zala Megyei Önkormányzat Közgyűlésének elnöke, dr. Kovács Ferenc nyíregyházi polgármester, Albert Tibor tusnádfürdői polgármester, Dankó Béla és Herczeg Tamás Békés megyei országgyűlési képviselők.

A jó hangulatú ízutazás akkora sikert aratott, hogy a Békés Megyei Önkormányzat ezentúl minden évben a szabadegyetem pénteki napján megrendezi.

Az itt tapasztalt visszajelzések megerősítik, hogy a két hagyományos Békés megyei termék a diplomácia fontos eszköze lehet.

Hegedűs Bence

In memorian

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Kiss Pálné Fehér Ida (1939-2017)

.... aki már nem vehette át a gyémánt oklevelet....

Halálának első évfordulóján tisztelettel és szeretettel emlékezünk a Szent Gellért Általános Iskola első igazgatójára.

1939. május 1-én született Fehér Gyula géplakatos és Héjja Ida gyermekeként Gyulán, de gyermekkorát Csorváson töltötte. 12 éves korában félárva lett, ezután édesanyja testvérei, valamint édesapja rokonsága nevelte. Az általános iskolát Csorváson végezte el, ezt követően pedig 1953-ban a szarvasi Tanítóképző Intézetbe került. A gyakorlóévet szülőfalujában töltötte, majd 1958-ban

képesítődött, és megszerezte a tanítói oklevelet.

Frissen végzett tanítónőként szülőfaluja általános iskolájában nagy lelkesedéssel kezdte hivatását. 1965. július 17-én házasságot kötött Kiss Pállal, akivel még a Tanítóképző Intézetben ismerkedtek meg. Házasságukból két gyermek született, Katalin és Pál, - mindkettő pedagógus - később pedig 3 szerető unoka is gazdagította a családot.

Az egybekelést követően a tanítóházaspár először a felvidéki Tarnaleleszen, majd Bekölcén tevékenykedett. 1973-ban Gádorosra hívták őket, 1976-tól pedig a gyomai I. sz. Általános Iskolába kerültek.

Időközben Ida néni továbbképezte magát, melynek eredményeként gyakorló iskolai tanítói oklevelet, valamint szaktanítói oklevelet szerzett (utóbbit háztartási ismeretek és gyakorlati foglalkozás terén).

1995-ben nyugdíjba vonult. Azonban a jól megérdemelt pihenés helyett továbbra is a hivatást választotta: szeptember 1-től ő lett az újonnan indult Szent Gellért Katolikus Általános Iskola megbízott igazgatója. Jóformán egy üres épületben kellett megkezdni az oktatást, padokat, naplót is csak az utolsó pillanatokban sikerült beszerezni. Az első évet 43 első osztályos csemetével két tanteremben kezdték. A nagy kihívás nem szegte kedvét, folyamatosan teremtették meg az iskola eredményes működéséhez szükséges feltételeket, minek eredményeképpen 2003-ban elballagott az első 8. osztály.

Igazgatói tisztségét 1999 nyaráig töltötte be. Az 1999-es tanévnyitón a plébános így méltatta Ida nénit: „A gyerekek

gyertyát gyújtottak, és Jézus oltáránál helyezték el. Nemcsak ők gyújtottak gyertyát. Ida néni is. Pedagógusi életében nagyon sokszor, újból és újból. Itt az iskolánkban is, négy évvel ezelőtt gyertyát gyújtott. A tudás fényét, a hit fényét, a pedagógiai bölcsesség fényét. Ez a pedagógiai bölcsesség teli van szeretettel, mely sokszor kedves és nyájas, anyai és apai - és isteni szeretetet sugároz, de sokszor kemény és szigorú is. A keménység és szigorúság is - bár pillanatnyilag kellemetlen - de nagyon szükséges. Életünkhöz hozzátartozik a rend és a fegyelem - csak így lehet eredményesen dolgozni és fejlődni. Azok a közösségek és intézmények (akár kicsi, akár nagy), ahol ez nincs meg, előbb-utóbb leépülnek, elgyengülnek, tönkremennek.”

Az intézményt nem hagyta el továbbra sem, 2006-ig folytatta hivatását, a tanítást. Hosszú időn átívelő oktató-nevelő munkája után nagy öröme 2008. szeptember 5-én megkapta az aranydiplomát, melyért 50 évig tanított, nevelt.

Ida néni azon tanítók közé tartozott, akik nem megélhetési forrásként, hanem hivatásként éltek meg a pedagógusi életet. Mihelyst meglátta a táblát, krétát és a gyermeket, abban a pillanatban elfelejtett minden gondot, bajt, és teljesen átadta magát a tanítás örömeinek.

Legfontosabb kitüntetései: Miniszteri Dicséret, 1971, 1975; Kiváló Munkáért, 1988; Pedagógiai Szolgálati Emlékérem, 1995; Szent Gellért Érdemérem, 2000.

52 év évi boldog házasság után 2017. szeptember 13-án, rövid szenvedést követően megtért Teremtőjéhez.

Nagyon várta, hogy 2018-ban átvehesse a gyémánt oklevelet, de erre sajnos már nem kerülhetett sor.

Végezetül a következő verssel emlékezünk Ida nénire. Ezt egy osztálytársa írta saját magukról, így neki is, róla is szól:

Kiss Barnabásné
(Munkácsi Mária)

Gondolatok: Voltunk, lettünk, vagyunk

Voltunk:
apró leánykák,
kiket fűtött a hit, a vágy,
hogy tenni akarunk
és tenni fogunk másokért.
Küzdöttünk álmlunkért,
a célért, a sikerért,
mely nem nagy volt,
csupán annyi, hogy
tanító lehessél.

Lettünk, lettél,
immár 60 éve
tanító – akit senki
és semmi nem térített
el rögzös újtjáról.

Mert az az út
rögzösen is gyönyörű volt.
Adtál tudást, szeretet,
ha kellett vigasztalást, hitet,
a kaptál a gyermekektől
szeretetet, mosolyt és
amit senkitől nem
kaphattál: biztatást,
fényt, ha sötét
foltok jelentek meg
életed egén.

Lettünk és vagyunk:
öregék – de vágyunk
célba ért: oktattál,
gyenge csemetékből
felnőtt, erős jellemű
embereket neveltél –
kik ma tisztelettel és

szeretettel ölelnék át,
hisz tőled kapták a
legfontosabbat, a tudást,
s a tudnivalót, hogy
- szeresd és tiszteld azt,
amit csinálsz – és
sosem felejtse el azt, aki
kezdet fogva elindított
az életed útján!
Ezek voltunk mi,
Halvány mécsesek, kik
mégis lobogva, ezreknek
adtunk tudást és fényt.
Fényünk lassan tompul,
de boldogok vagyunk,
mert volt miért
élni, tenni, cselekedni.
Tanulókat, szülőket,
családokat, faludat,
városodat, hazádat
tisztelni és szeretni.

Maradtunk, akik voltunk
hivatásszerető tanítók,
akik bár reszkető
kezekkel, nehéz terheket
cipelve haladunk utunk
vége felé.

Maradtunk: boldogok
és büszkéek, mert célunk
révbe ért.
Átadott tudásunk -, a hitünk, akiket
szeretünk és szerettünk,
azokban tovább él.
Éljünk
Hemingway szavai szerint:
„Kibírni mindent, mindig,
S menni, menni tovább
Még akkor is, ha már nem élnek
Benned remények és csodák.”

Hegedűs Bence

NEMZETKÖZI VIDÉKTÖRTÉNETI KUTATÓMUNKA GYOMAENDRÓDÓN

Gyomaendrőd 2018 nyarán egy nemzetközi vidéktörténeti kutatómunka színhelyévé vált néhány napra. A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem és a berlini Humboldt Egyetem diákjaiból és oktatóiból tevődött össze az a kis csapat, amely június 17-én érkezett a városba. A közös kutatás ötlete két professzor, Varga Zsuzsanna (ELTE) és Leonore Scholze-Irrlitz (Humboldt Egyetem) szakmai barátságának köszönhetően fogalmazódott meg. A terepmunka megvalósításához Várfi András, a Békés Megyei Önkormányzat alelnöke, a város korábbi polgármestere nyújtott felbecsülhetetlen segítséget.

A történészekből és etnológusokból álló csoport elsősorban a magyar vidék története, annak 20. századi sorsfordulói iránt érdeklődött. A berlini hallgatók számára fontos volt, hogy a téma kutatásához országos szintű ismereteket szerezzenek, megismerkedjenek Magyarország agrár- és társadalomtörténetével, így a program a legfontosabb budapesti intézmények, gyűjtemények felkeresésével kezdődött. Először a Magyar Mezőgazdasági Múzeumba látogattak el, majd pedig következő állomásként a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban töltöttek el egy napot. A Szabadtéri Múzeumban helyet kapó különböző tájegységek között „Skanzen vonat” közlekedik. A csoport célpontja a dél-dunántúli régió volt, elsősorban azért mert itt két olyan különleges kiállítás található, amely alkalmas arra, hogy a fiatalabb generáció számára közelebb hozza a magyar vidéki társadalom átalakulását a huszadik század második felében. A *Történelem sodrában* című kiállítás a második világháborút követő kényszerű népmozgások folyamataiba engedett betekintést. A *Búcsú a parasztságtól* című kiállítás pedig rendhagyó módon - egy kiüresített hagyományos parasztház falai között igyekezett közelebb hozni azt a kényszerű, drámai átalakulást, amit a kollektivizálás idézett elő.

A Budapesten töltött napok után, június 17-én a csoport Gyomaendrőd felé vette útját, ahová a két órás vonatutat követően kora délután érkeztek meg a tanárok és a hallgatók. A gyomai vasútállomáson Várfi András várta az utazókat, akinek segítségével könnyen eljutott a Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium és Szakközépiskola kollégiumába, amely szállásként szolgált a tanulmányút alatt. Hétfő reggel a csoport elsőként a mezőgazdasági szakgimnázium igazgatóját, Davidovics Lászlót kereste fel, aki még az éppen akkor zajló szóbeli érettségi vizsgák ellenére is időt szakított rá, hogy az intézményt, és az abban folyó oktatási, nevelési tevékenységet részletesen bemutassa. Igen hasznos volt a beszámoló a német hallgatók számára, akik így össze tudták hasonlítani a magyar mezőgazdasági szakoktatást saját országuk rendszerével. Különösen érdekesnek találták azt, hogy

Az ELTE és Humboldt Egyetem oktatói, diákjai Gyomaendrődön.

Balról jobbra: Czank Gábor, Leonore Scholze-Irrlitz, Christopher Kotanyi, Várfi András, Antje Hoffmann, Sehee Kim, Fitosné Dr. Hornok Mária, Varga Zsuzsanna, Elisabeth Meyer-Renschhausen, Celina Mützel, Amelie Krug, Lena Baumann, Alexandra Karlsson.

Fotó: Jennifer Duwe

Magyarországon a mezőgazdasági közép- és felsőfokú intézmények közvetlenül az agrártárca felügyelete alá tartoznak. A látogatás az iskola tangazdaságában, a 2017-ben átadott tejfeldolgozó- és sajtüzemben folytatódott. Kedves figyelmességre vall, hogy az aznapi feldolgozást a látogatók érkezéséhez igazították, így a tanároknak, hallgatóknak alkalmuk volt megfigyelni a bivalymozzarella-készítés csaknem teljes munkafolyamatát.

A csoport aznapi programjában délután egy életútinterjú következett, amelynek főszereplője Iványi Miklós helyi gazdálkodó volt. Ő fiatalkorában még megismerhette családjá tanyáján a hagyományos paraszti gazdálkodás csínját-bínját, majd átélte azt a drámai változást, amit az erőszakos kollektivizálás okozott. Az ő egyéni élettapasztalata visszatükrözte mindazokat a nagyobb változásokat, amelyekről a diákok addig csak könyvekből, előadásokból szereztek ismereteket. Különösen sokat kérdeztek Iványi Miklóst a rendszerváltás utáni változásokról, hiszen ezt tsz-elnökként élte meg. A beszélgetés tolmács segítségével folyt, a német diákokkal utazó Christopher Kotanyi segítségével.

A hétfői intenzív anyaggyűjtés után, kedden egy kirándulás következett. Szarvason a csoport aznapi segítője, Hegedős Bence volt, aki helytörténeti tudásának köszönhetően lényegében idegvezetővé is vált. A fő látnivaló az Arborétum és a Mini Magyarország megtekintése előtt, még kihasználták a keddi piacnap adta lehetőséget egy újabb tájékozódásra. A berlini hallgatókat - lévén, hogy elkötelezett támogatói a mezőgazdasági kistermelőknek - lenyűgözte a piac hangulata. A különböző helyi

termékek (sajtok, lekvárok) vásárlása közben kisebb néprajzi interjúk is készültek a berliniek jóvoltából: a családi gazdálkodás lehetőségeiről kérdezték az őstermelőket. Szarvason a nap további része az Arborétum megtekintésével telt, de jutott idő a Körösön való sétahajózásra is.

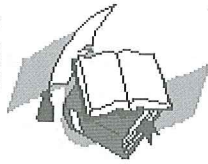
A terepmunka utolsó napját újra Gyomaendrődön töltötte a csoport. Most az endrődi rész történetére koncentráltak, s ehhez két kiváló segítő állt rendelkezésükre: a helyi katolikus plébános, Czank Gábor valamint a Tájház és Helytörténeti Múzeum vezetője, dr. Szonda István. A délutáni programot a Várfi Andrással készített interjú zárta, amelyben nemcsak az eddigi pályafutásáról kérdezték őt a diákok, hanem arról is hogyan alkalmazkodott a város a rendszerváltás utáni gazdasági-társadalmi kihívásokhoz?

A berlini diákok Gyomaendrődről rendkívül gazdag és értékes tapasztalatokkal tértek haza, melyek feldolgozása már júliusban megkezdődött, de ez a munka még a őszi félév folyamán is folytatódni fog. Nemcsak szemináriumi dolgozatokat készítenek majd a magyar és kelet-német agrárátalakulás összehasonlításáról, hanem egy közös előadást és kiállítást is szerveznek e témában a Goltzow-i helytörténeti múzeumban.

A cikk végén az ő köszönetnyilvánításukat kell még tolmácsolni, hiszen ahogy megfogalmazták: nemcsak tudományos élményekkel gazdagodtak, hanem legalább olyan fontos volt számukra az a különleges vendégszeretet, amelyet Gyomaendrődön megtapasztaltak.

Eitler Ágnes

Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

HANG SZÓLÍT

Isten-kereső versek a huszadik század világirodalmából

Paul Celan: Zsoltár

Senki sem gyúr újra földből, agyagból,
senki porunkat fel nem igézi.
Senki.

Dicsértéssel, ó Senki.
Kedvedre vágyunk
virulni.
Szemben
veled.

Semmi
voltunk, vagyunk,
maradunk, virulva:
semmi-, senki-
virága.

Bibénk
lélekvilágos,
porzóink ékopárok,
pártánk piros
a tüske, ó, a tüske
közt énekel
bíborigénktől.

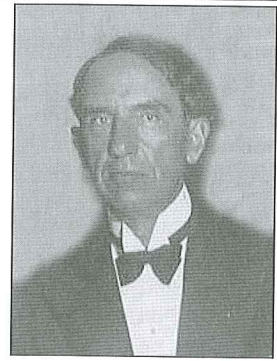
Francis Jammes:
Ima azért, hogy a szamarakkal
mehessen a Paradicsomba

Add meg, Uram, hogy olyan napon szólítson el az ég,
amikor porzik az ünnepi vidék.
Szeretnék, ahogy itt lent szoktam, valami
kedvemrevaló utat választani
a Paradicsomba, nagy csillagokkal rakottat.
Fogom majd botomat, megyek az országútra,
s így szólok a szamarakhoz, barátaimhoz:
Francis Jammes vagyok és az égbe indulok,
mert a Jó Isten a poklot nem ismeri.
S folytatom: Jöjjetek, kék ég barátai,
kik csak fületekkel hessentitek, szegények,
szelíd állatok, a bögyölyt, botot s a méhet...

Óh hadd lássam velük együtt Szent Színedet,
hiszen úgy szeretem, amikor fejüket
lehajtják szelíden, és megállnak, keresztbe
téve kis lábukat, hogy reszket az ember szíve.
Előttem állok majd, s mögöttem a fülek ezre
s mind, kik kosarakat cipeltek görnyedezve,
vagy tollseprős kocsi húztak, s bádogkocsit,
püpos kannák előtt roskadozó csacsik,

tömlőhasú terhes nőtények, rogyadozók,
s akiknek lábszárán kis nadrágozska lóg
kék és szírvárgó sebeik miatt, melyeket
kimarnak és körülülnek makacs legyek.
Hadd járuljak, Uram, eléd e bús seregben.
S add meg, hogy angyalod bennünket elvezessen
a lombos patakokhoz, ahol cseresznye leng dús
fürtökben, sima, mint a kacagó leányhús,
és add meg, hogy a lelkek édenében égi
vized fölé hajolva, olyan legyek én is,
mint ők, akik szelíd s nagy szegénységüket
az örök szeretet tükrében nézegetik.

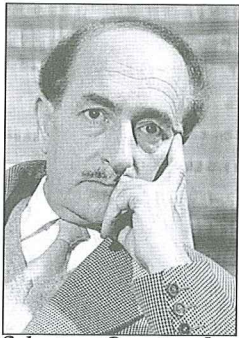
Fordította: Szabó Lőrinc

Jules Supervielle:
Isten az emberre gondol

A másom lesz, annyit tudok,
noha még nem látom, miképpen,
én, ki a mindenség vagyok
és minden egyes perc a létben.
Kiemelem őt a világ
sűrűségéből a karomba,
s fölvenném a mozdulatát,
mielőtt az lesz, aki volna.
Próbálgatom, tapintgatom,
formálok, bár nem akarom.
Megadom, újra elveszem,
ó, látni végre hogy szeretném!
És őrzöm és késleltetem,
hogy teljesebbé forrja elmém.
Nincs formád, elhagysz hirtelen,
sántikálsz a vak éjszakában,
majd megnövekszel szertelen
s fölkészol rajtam, óriásan.
Én, kit pillantás el nem érhet,
azt akarom, légy látható,
én örökös nagy csöndben élek,
legyen hát tiéd a szó.
Én helyemet nem válthatom,
te állj s mozogj a lábodon,
én mindig mindenütt vagyok,
de neked helyet akarok;
oly magam vagyok a mesében,
mint tévedt bárány a vadonban,
nem eszem, nem iszom, azonban
rakott asztalhoz ülj te szépen
és szemközt veled asszonyod.
Én, ki mindig a legnagyobb
és fáradhatatlan vagyok,
és nem tehetek egyebet,
mert végem soha nem lehet,
téged múlandónak teremtlek,
halandó leszel, kedvesem,
s lefektetlek majd csendesesen
a földbe, hol a fák születnek.

Rónay György

Salvatore Quasimodo Az új holdhoz

Kezdetben teremté Isten az eget
a földdel egyetemben, majd fényük sorrendje szerint
feltűzte a csillagokat is az égre,
hogy a hetedik napon megferjen pihenni.

Milliárd évekkkel utána az ember,
akít Isten saját képére teremtett,
de ki még nem tért meg pihenni sohasem,
véges világi eszével
biztos kézmozdulatokkal
egy októberi éjszaka
felröpítette az égre
az új holdat, testvéréül azoknak,
amelyek a világ kezdete óta kerengenek. Ámen.
(Végh György fordítása)

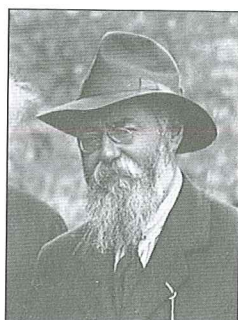
E. E. Cummings: Köszönöm
néked Isten e remek...

Köszönöm néked Isten e remek
napot: a fák lelke zölden szökell
igazkék álom az ég, igenek
létek végtelenek sodornak el

(meghaltam de ma újjászedülök,
ez a Nap születésnapja, az életé,
szárnyé-vágyé, két vég között
parttalan földi eseményeké)

ki semmi volt e semmi-semmijén
s most érez ízlet lélegzete libben
lát hall -- ilyen alig emberi lény
kétségbe vonhat Elképzeltetlenn!

(de ma ébred már fülem füle
de ma megnyílik szemem szeme)
Tandori Dezső

Egészségről-betegségről

Magyarország termálvizeiről és termálvizes fürdőiről

Kedves Olvasók! A következő leírásban szeretnék áttekintő képet nyújtani Magyarország termálvizeiről és termálvizes fürdőiről. A termálvizeinket csoportosítom összetételük, szervezetre gyakorolt hatásaik és előfordulásuk szerint, így ismertetem, hogy az ország különböző területein lévő termálvizek milyen típusú betegségek kezelésére alkalmasak.

Hazánkban a termálvízkészlet világviszonylatban is jelentős, Európában egyedülálló. A Kárpát-medencében a földkéreg mindössze 23-27 km vékony, így a földfelszínhez közel van a magas hőmérsékletű földköpeny, felette pedig vízáadó rétegek helyezkednek el. Magyarországon a felszín alatt jó vízáadó tulajdonságú képződmények vannak, legfőképpen az Alföld területén.

Egyszerű szénsavas vizek vulkanikus kőzetanyagú hegységekben és azok peremén képződnek. Általában ásványvízként forgalmazzák, de gyógyászati célokra is felhasználják. A szénsavas víz fokozza a gyomorsavtermelést, nyugtató hatást fejt ki az idegrendszerre, élénkíti a bőr keringését és a sejtek anyagcseréjét. A szénsavas fürdő tehermentesíti a szívet, csökkenti a vérnyomást. Ajánlott cukorbetegnek érzékületének és mozgásszervi betegségek kezelésére. Nem ajánlott alkalmazása gyomorsav túltermelés, gyomorfekély, puffadás és előrehaladott visszértágulás esetén.

Szénsavas vizű források találhatók: Balatonfüreden, Csepokon, Kékkúton, Répcelakon és Mihályinál.

Az alkalikus vizek jellemző alkotórésze a nátrium-és kálium-hidrogénkarbonát. Legfőképpen ivókúra formájában kerülnek alkalmazásra, mint a bükkszéki Salvus víz. Az alkalikus víz ivókúra és inhalációs formában alkalmazva kedvező hatást fejt ki gyomor-, bélhurut, gyomorsav túltermelés, idült hörghurut esetén. Nyákoldó, epeelválasztást-és anyagcserét fokozó tulajdonsága van. Ajánlott kopásos és krónikus gyulladással járó mozgásszervi kórképek és nőgyógyászati betegségek kezelésében. Békés, Békéscsaba, Gyula, Gyopárosfürdő, Makó, a szegedi Anna

Fürdő, Mezőtúr, Nagyszénás, Tótkomlós, Szolnok, Szécsény, Balf fürdőinek vize jellemzően alkalikus víz.

Kloridos vagy más néven konyhasós vizek nagy mennyiségben nátrium-kloridot tartalmaznak. Mozgásszervi, nőgyógyászati és urológiai betegségekben, ivókúra formájában a nyálkahártyák hurutos

betegségeiben, gyomorsav-túltermelésben alkalmazhatók. Immunrendszert erősítő tulajdonságúak és alkalmazhatók pikkelysömör, meddőség kezelésében. Kloridos vize van Cserkeszőlő, Debrecen, Eger, Hajdúszoboszló, Karcag, Sóshartyán és Pesterzsébet forrásainak. Az Alföld szikes tavainál, mint Nyíregyháza Sóstónál, Kakasszéken, Dunapatajon, Gyopároson is ez a fajta víz fordul elő.

A földes-meszes vizek jellemző alkotója a kalcium-és magnézium-hidrogénkarbonát. Általános gyulladáscsökkentő hatásúak, kedvezőek csonttrikuláz, mozgásszervi és nőgyógyászati betegségek kezelésében. Vizelethajtó tulajdonságuk miatt elősegítik a vesehomok és vesekő kiürülését. Ivókúra formájában kedvezően hatnak asztma, allergia kezelésében, gyomor-, bélhurut és szív-, érrendszeri betegségekben. Csepok, Esztergom, Kékkút, Mohács, Székesfehérvár, a Császár-, a Lukács-, a Rudas-és a Gellért fürdő forrásainak vízére jellemző ez az összetétel.

A termálvizek összetétel szerinti csoportosítását a következő lapszámban közlésre kerülő leírással teszem teljessé az érdeklődő Olvasók számára.

Források:

https://doktori.hu/index.php?menuid=192&lang=HU&sz_ID=349

<http://hu.wikipedia.org/>

Dr. Bender Tamás: Gyógyfürdőzés és egyéb fizioterápiás gyógmódok

dr. Macsári Judit

SPORT

Elrajtolt a Megye II. labdarúgó bajnokság

A Gyomaendrődi FC labdarúgói a nagy nyári hőségben is szorgalmasan készültek a megyei II. osztályú bajnokság augusztus 11-én induló rajtjára. A hét közbeni edzéseket hétfői tesztmérkőzések váltották. Mivel a csapatban sok a fiatal játékos, az iskolai nyári szünet kedvező lehetőséget biztosított számukra az alapozáson való részvételre.

A játékos állomány a nyári holtidőben jelentős változáson ment keresztül. Távozott az egyesülettől az előző években meghatározó szerepet betöltő Furka Zsolt és Bányai Richárd, ők Dévaványára igazoltak. A munkája miatt Budapestre költözött Putnoki Tamás, valamint Medgyesbodzásra igazolt Valach Virgil. Érkezett a saját nevelésű Fekécs Martin Medgyesbodzásról, befejezte iskolai tanulmányait és hazatért Cselei Tamás, aki a Szegedi VSE második számú csapatában szerepelt. Több éves zalai kitérő után tért vissza Gyomaendrődre Békési Zsolt, aki újra együtt játszhat öccsével. Teljesen új arcok is feltűntek az öltözőben, Pimiller Mihály Kardos-Örménykútról, Hornok Ferenc Kondoros U-19 csapatától, míg Juhász Zsolt, kapus a Dévaványa második számú csapatától érkezett. A keret tovább bővíülhet saját nevelésű az ifiből felkerülő fiatal, tehetséges játékosokkal.

A vezetés csapattal szembeni elvárása elsődlegesen a megyei II. osztályú tagság stabil megőrzése. De nem lenne meglepetés a tavalyi eredmény elérése sem, a rájátszásban a felsőházi tagság megszerzése. A sportegyesület teljesen amatőr szinten dolgozva tudja biztosítani a bajnoki szerepléshez az alapvető körülményeket. A cél, minél több helyi fiatal beépíteni a felnőtt csapatba, emiatt elkötelezte magát a vezetőség az utánpótlás nevelés mellett, amely a jövő biztosítéka lehet hosszabb távon.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2018. 08. 11. Okány KSK - Gyomaendrődi FC 3 : 0
G.: -----

Az előző szezonban bronzérmes hazaiak a nyár során tovább erősítették csapatukat, míg a vendégek elveszítették néhány alapemberüket. A hazaiak ennek megfelelően a mérkőzés elejétől támadólag léptek fel, de helyzeteik sorra kimaradtak, ez kissé görcsössé tette játékukat. A vendégek jól védekeztek egészen a 70. percre, akkor azonban megtört a jég, megszerezték a vezetést a hazaiak. Ez feloldotta a görcsös játékukat és a végéig még kétszer eredményesek tudtak lenni. A mérkőzés összességét tekintve viszonylag könnyű győzelmet aratott az Okány a szép számú hazai nézők nagy öröme a kissé tartalékos vendégekkel szemben.

2018. 08. 18. Gyomaendrődi FC – Békési FC 2 : 4
G.: Kovács Z., Kovács T.

A nyári szünetben jelentős gondokkal küzdött a békési gárda, a bajnoki rajt előtt két héttel még az sem volt biztos, hogy el tudnak indulni a bajnokságban. Mindez a huzavona nem látszott a játékokon. Gyors gólváltással indult a mérkőzés, a hetedik percig előbb egy hazai, majd egy vendég gól is megszületett. Ezt követően hatvan percre nem töltöttek csak löttek a csapatok. Sorra jöttek felváltva a helyzetek, de a kihagyhatatlan is kimaradt. Ezt a gólcsendet a vendégek törték meg, öt perc alatt hármat is berámoltak az elmélázó hazai védők mellett. A mérkőzés végén még a szépítésre futotta a hazaiak erejéből, de ez csak szépségtapasz volt. A Békés második félidei eredményes játékának köszönhetően magabiztos győzelmet aratott a fiatal hazaiak ellen.

Fülöp Zoltán

MAGYARORSZÁG LEÁNYA – Magyar támogatással építettek újjá egy iraki keresztény települést –

Közel kétfélmillió eurós magyar adományból újjátottak fel Irakban egy Iszlám Állam által lerombolt keresztény települést. A helybeliek köszönetük jeléül átkeresztelték városukat: úgy nevezik, Tell-Aszkuf – Magyarország leánya – számolt be az MTI a Magyar Idők napilapra hivatkozva augusztus 27-én.

A lapnak adott interjújában Azbej Tristan, a Miniszterelnökség üldözött keresztények megsegítéséért felelős helyettes államtitkára elmondta: az elmúlt másfél évben összesen 4,5 milliárd forintot fordítottak az üldözött keresztények megsegítésére annak érdekében, hogy ne kényszerüljenek migrációra. A programok közül kiemelkedőnek nevezte Tell-Aszkuf teljes újjáépítését.

A Ninivei-fennsíkon található települést 2014-ben rohanta le és foglalta el az Iszlám Állam, majd elűldözte az ott élő 1300 keresztény családot. A harcok következtében 900 épület sérült meg. A települést közel kétfélmillió eurós magyar adományból teljesen felújították, és ezer család már vissza is tért lakóhelyére.

A helyettes államtitkár rámutatott: a kereszténység napjainkban a világ legüldözöttebb vallása, a keresztényeknek több mint nyolcvan országban hátrányos megkülönböztetésben van részük, ami széles skálán nyilvánul meg, a vallási jogok megtagadásától egészen a népirtásig. Úgy vélte, Európa jelenlegi állapotát jól mutatja a keresztényüldözésre adott válasza, egészen pontosan annak a hiánya. Nyugat-Európában ugyanis e tragikus jelenség tudatos letagadásával viszonyulnak a keresztényüldözés problémájához – hangsúlyozta.

A lap kérdésére Azbej Tristan elmondta: azok a politikai és egyházi szereplők, akik Európában nem közönyösek az üldözött keresztények sorsa iránt, elismerik a Magyarország által indított programot, amelyben a kormány az átláthatatlan nemzetközi szervezetek vagy más köztes szereplők helyett közvetlenül a fenyegetett közösségekhez juttatja el a támogatást.

Forrás: MTI

Fotó: Király András/Hajdúdorogi Főegyházmegeye Magyar Kurír

Magyarország katasztrófája

Írta: Bangha Béla

«S a sírt, hol nemzet sülyed el,
Népek veszik körül
S az ember millióinak
Szemében gyászkönyv ül.»
Vörösmarty

A nagypénteki lamentáció szavai, Jeremiás siralmi tolnak ma ajkunkra, ha nemzetünk szörnyű katasztrófáiról emlékezünk. Mintha csak rólunk szólna a szomorkodás bús zoltára szóról-szóra:

«Miképpen ül magában a város, mely néppel volt tele; özvegygé lett a népek asszonya; a tartományok fejedelme adófizetővé lett! Sírván sír éjjel és könnyei folynak orcáin; nincs, aki vigasztalja őt minden szerelmei közül; minden barátai megvetik őt és ellenségeivé lettek... Sion útjai szomorkodnak, azért hogy nincsenek, kik az ünnepre jöjjenek; kapui mind lerontattak; papjai sírnak, szüzei epekednek, s önmaga elnyomatott a keserűségtől. Ellenségei az ő fejévé lettek, gyűlöldői meggazdagodtak, kisdedei fogságra vitettek a nyomorgató színe előtt. Oda van Sion leányának minden ékessége; fejedelmei olyanokká lettek, mint a legelőt nem találó kosok és erőtlenséggel mennek a kergető színe előtt... Minden népe fohászkodik és kenyeret keres; minden drágaságait odaadják eledelért, hogy megelégedjenek... Ó, ti mindnyájan, kik átmentek az úton, figyelmezzetek és lássátok, ha vagy-on-e fájdalom, mint az én fájdalom! Elhomályosodnak a könnyhullatás miatt szemeim; felháborodnak belső részeim, májam a földre omlik az én népem leányának romlása miatt, midőn a kisdéd és csecsemő eleped a város utcáin... Feltátják terád szájukat minden ellenségeid; süvöltenek és csikorgatják fogaikat és mondják: Nyeljük el őt! Íme ez a nap, melyet vártunk! A csecsemő nyelve ínyéhez ragadott a szomjúságban; kenyeret kérnek a kisdedek és nincs, ki szegne nekik. Akik gyönyörűségben lakmároztak, elvesznek az utakon; akik bíborban neveltettek, a sarat ölelgetik... Örökségünk idegenekre szállott, házaink a külföldiekre. Árvák lettünk atya nélkül, anyáink mint az özvegyek. Vizünket pénzen isszuk, fánkat pénzen vesszük. Szolgák uralkodnak rajtunk és nincs, ki megszabadítson azok kezéből!»

Ez ma a mi helyzetünk. Álmunkból fel-felriadva kérdezzük: lehetséges-e? Csakugyan megtörtént-e mindez? Hogy a háborút elvesztettük, hogy forradalmak közé sodródtunk, hogy rémuralom volt nálunk, hogy felforgatták, felnagyelték az országot s a megmaradt részét is kifosztotta az idegen megszállás, hogy most éhínség s irtózat gazdasági pangás, van s mindennek tetejébe a békeszerződés zsarnoki önkényeit nyögjük? Igaz az, hogy Szent István birodalma romokban hever? Hogy történelmi tradícióinktól megfosztva, természetes földrajzi kereteinkből kiforgatva, gazdaságilag életképtelenül meredünk, mint a leégett ember, a romok közé? Hogy olyanok vagyunk, mint egy magányos őrtorony az összeomló vár közepén? Egy villámsújtotta tölgy, amelynek törzsét kicsiny részben meghagyta ugyan a tüzes égierő, de letépte lombját, lehántotta kérgét, s elperzselt gyökerét? Sajnos, mindez igaz, s ha nem bíznanék egy felsőbb Irgalom csodáiban, abban, hogy a Szentírás szerint «Isten gyógyíthatókká teremtette a népeket», fel kellene kiáltanunk a lengyel szabadsághős szavát magunkra fordítva: Finis Hungariae, vége Magyarországnak!

S hogy oly hirtelenül jött a vég! Két évvel, öt évvel ezelőtt kinevettük volna, megbotoztuk volna, aki azt jósolja, hogy 1920-ban Magyarország 14-20 megyéből fog állni, hogy Kassa, Pozsony, Temesvár s Arad külföldön fognak feküdni s a Nagyalföldön vetőmag sem lesz elég! Ki hitte volna, hogy ily kevés kell ahhoz, hogy egy ezeréves ország romba dőljön, s amely évszázadokon át dacolt törökkel, tatárral, nyugattal, egyszerre ily közel sodródjék a nemzeti összeomlás szélére!

Pedig a katasztrófa közeledtét Kasszandrák hirdették előre, akiket kinevettek; próféták emelték fel intó, feddő, fenyegető szavukat; a szörnyű vég nem egy vészjósló tünetben vetette előre komor árnyékát; nem volt túl nehéz a destrukció lassú őrlőmunkájának messze előrehaladottságát észrevenni. De sajnos, a nemzet nem ébredt rá a szörnyű veszedelem tudatára. Cinikus összeesküvők kedvükre áshatták alá az ezeréves falakat; a nemzet egy része gondtalanul élvezte a napsütés kellemességét, a másik rész vigadt és pénzt gyűjtött, a harmadiknak pártversengés kötötte le erejét és figyelmét, a negyedik rész - vérzett és túrt, s nem tekintett messzebb a holnapnál. S az ár nőttön-nőtt, feltartóztathatatlanul dagadt fel az ablakaink alatt s leperdült az idők óráján a végső homokszem, eltemetve magával a nemzeti talpraállítás utolsó lehetőségét... És jött a vég: háború - defetizmus - a háború elvesztése - a radikálisok és szocialisták forradalma - anarchia - rémuralom - idegen megszállás - Neuilly!

Nemzetünk üszkös romhalmazán ülve, mint valami népek Jóbja vagy Lázárja, nem érhetjük be a tehetetlen siránkozással, s nem temetkezhethetünk bele a kétségbeesés rezignációiba, mert ez halálunk megpecsételése volna, hanem keresnünk kell az okokat, melyek ezt a rettenetes földindulást és végítéletet a fejünkre hozták, s a módokat, ahogy ezeknek a kártevő okoknak továbbható pusztításait megakadályozhatjuk. Nem a felszínes oknyomozást értjük ezalatt, ahogy azt a kávéházi bölcsekedők és felületes újságírók divatossá tették, hanem azoknak a mélyebb s igazabb okoknak felderítését, amelyek lehetővé tették, hogy gazdasági és politikai ellentétekből ilyen gigantikus összecsapások s ilyen kímeletlen embermorzsolás származhatott s a huszadik század civilizált világa az elszabadult démonok megfékezésére sem erkölcsi, sem világnézeti, sem kulturális öntudatában nem talált elegendő ellensúlyozó erőt. A nagy kérdés nem az, hogy ennek vagy annak a politikusnak, kormánynak, államnak mekkora része és bűne volt a háború közvetlen felidézésében, hanem hogy miként jutott le a civilizált, a magát nagyrésztben kereszténynek nevezett világ oly mélyre, hogy a gazdasági és politikai érdekellentéteket a XX. században is csak a világtörténelem legbarbárabb háborújával, s még barbárabb kényszerbékével véli kiegyenlíthetni? Az a kérdés: miért, s hogyan keveredett a modern emberiség, hogyan keveredtek az egyének, pártok, osztályok, nemzetek és nemzetcsoportok abba a túlfűtött, állandó háborús lázba, abba a „bellum omnium contra omnes”-be, a „mindenki háborújába mindenki ellen”, amelynek természetes és valószínűleg nem utolsó exploziója volt a háború is, a forradalom is, a bolsevizmus is? Kellett-e jönniök mindezeknek? Kellett-e és miért vagy kikért kellett ez az öt- vagy hatesztendős örület, amelyben milliók véretek és veszték el? Amelyben százazrek gazdagodtak meg s tízmilliók jutottak koldusbotra? S ha meg kellett kezdenünk a háborút, el kellett-e és miért kellett elvesztenünk? S

Magyarország katasztrófája

(folytatás)

ha elvesztettük, kellett-e s miért kellett még azontúl a forradalom haláltáncába is belelovagolnunk s megengednünk a vérben vonagló nemzettesten a legőrültebb szadista viviszekciót? Ki volt itt a háttérben? Ki vagy mi csinálta mindezt? Kinek volt mindez érdeke? S miért nem tudott a nemzet és a nemzetek értékeiből része ellenállni a rettenetes öncsonkító, önmarcangoló örületek egész sorozatának?

A feleletet ezekre a mindennél súlyosabb kérdésekre teljes egészében majd csak a történelem fogja megadhatni. Az fogja felderíteni, mekkora tudatos szerepe volt mindabban, ami történt, a nemzetközi szabadkőművességnek, a szociáldemokráciának, a plutokrácia és a sajtó koronátlan nemzetközi királyainak és egyéb tényezőknél. De az általános irányelveket, melyek szerint korunk közéleté berendezkedett, s amelyeknek érvényesüléséből fakadt végeredményben mindaz, ami megrázó és rettenetes, embertelen és főleg ránk magyarokra nézve szinte megsemmisítő dolog történt az utóbbi hat év folyamán, nem nehéz megállapítani már ma is s amit ezekből a megállapításokból tanulságként lesűrhetünk, magában véve is elegendő annak beláttatására, hogy nemzetünk épületét sürgősen le kell emelnünk ezeknek az irányelveknek talajáról s bátorságosabb, igazabb, békekeretőbb elvek alapjára kell helyeznünk.

Katasztrófánk okai

Mint egy kétséget nem tűrő axióma áll előttünk a tétel, hogy Magyarország nem egy napon, nem is néhány hónap alatt tört össze, hanem évek sora óta került oly útra, melyen halálos válságok elé kellett jutnia.

Beteg volt az ország. Beteg volt mindenekelőtt a közéleté. A 40-es évek, különösen a 48-iki s a kiegyezés utáni törvényhozás abba a végzetes hibába esett, hogy nem tartotta tiszteletben nemzeti alkotmányunk fejlődésének folytonosságát, s az akkor Európa szerte divatos forradalmi láztól érintetve, akkor is sietett nemzeti intézményeinket külföldi mintáknak és a pillanat divatos előítéleteinek áldozatul hozni, mikor arra semmi ok és szükség nem volt. Parlamentarizmusunk folytonos válságai, hosszú és lassú haldoklása, a magyar parlamentnek évtizedeken át bebizonyosodott meddősége és tehetetlensége csak egyik klasszikus példája ennek a végzetes külföld-majmolásnak, mert hiszen a parlamentarizmusnak azokról a feltételeiről, melyek ezt az intézményt Angolországban virágzóvá tették, nálunk a mai napig szó alig lehet. A magyar alkotmánytörténet tanúsága szerint alkotmányos életünk kezdet óta meglehetősen külön utakon járt, s hogy nemzetünk annyi vihar közt fennmaradt, hogy annyi benső ellenálló erőt, sőt, hogy úgy mondjam: elpusztíthatatlanságot tanúsított, annak egyik főtenyezője az volt, hogy intézményeit, berendezéseit, törvényeit nem külföldi mintákról másolta, hanem a szükség és a helyi viszonyok szerint fokról-fokra, a múltnak állandó tiszteletbentartásával fejlesztette. Mint e téren, úgy általában is az eszmei áramlatok anarkiaja és kritikátlan befogadása bizonyult a nemzet életére nézve, főleg az utóbbi évtizedekben, végzetesnek. Az alkotmányosságot merő jónak, a szabadság biztosítójának tekintettük s nem vettük észre, hogy az alkotmányosság csak keret, melyben minden jó, de minden rossz is elfér s a közsabadságokat egyre jobban kiterjesztő államnak vigyázni kell, hogy a sok szabadság közt a maga létét is megtarthassa. A liberális jelszavak, a zsidók recepciója, a latin államok páholyainak irányában mozgó s nálunk azonnal elzsidósodott szabadkőművesség gyors elterjedé-

se és a plutokrata-szabadkőműves-pánszemita uralom alá került sajtó Magyarország szellemi ábrázatát úgyszólván egy-két éven belül kicserélték, a nemzet gondolkodását és érzésvilágát a speciálisan szemita ízű logika és morál felé terelték. A nemzet védtelen lett belső árulóival, felforgatóival, a mérges miazmák terjesztőivel szemben. A liberális és plutokrata gazdasági éra fellendülése, mely értette a módját, hogy agrárállam létünkre a kormányzatot nagyipari és merkantil sínekre terelje, végzetes visszahatással volt az ipari proletariátus fejlődésére, melyet aztán ugyanazok szerveztek meg Marx és Lassalle elméletei alapján, akik a plutokrata industrializálás érdekében a proletariátust megteremtették. A szociáldemokrata mozgalom sokáig exotikus növény maradt hazánk földjén, minek élénk bizonyítéka, hogy még az utolsó háborúelőtti parlamenti választásokon se tudott egyetlen képviselőt sem behozni az országházba. Félelmetes nagyhatalommá nálunk a szociáldemokrácia szinte máról-holnapra erősödött és sokkal hamarabb nyílt alkalmat a forradalmi átalakulást és proletárdiktatúrát megvalósítani, amit a szociáldemokrácia egész világirodalma 50 év óta a távol jövő boldog zenéje gyanánt tervezgetett, mint azokban a nyugati országokban, ahol ez a mozgalom évtizedek óta hihetetlen erőfeszítéssel és szívóssággal hódított el sok-sok talpalattnyi földet a polgári pártok elől.

A magyar közélet fel sem ismerte a bomlasztó kórságokat, amelyek a nemzet testén rágódtak. Belefúrta magát a liberális doktrínákba s vakon követte, amit ennek nevében tőle a meghamisított közvélemény követelt. 67 óta a magyar országgyűlés sokszor a legmeddőbb közjogi-, személyi- és pártviták, obstrukciók, taktikák és egyéb játékok mutatványos bódéjává süllyedt alá; nagystílusú nemzetépítő és nemzetvédő munkára, komoly szociális problémák megoldására, a nemzet erőinek céltudatos növelésére, a legjobb fejek és szívek harmonikus összemunkálására, a szociális népjólét, kulturális fejlődés és nemzetiségi béke megszilárdítására sokakban hiányzott a kellő műveltség, másokban a komolyság és önzetlenség. Mint egy gúny, úgy hat ma a 10-20 év előtti parlamenti naplók olvasása: mennyi hűhó semmiért s mennyi hiánya a stílusnak, a nagyságnak, a céltudatosságnak! Mennyivel fontosabb örökké az egyének hatalmi harca s a pártszempont, mint a nemzet java! S mennyire diadalmaskodik ezek mögött és által a számító, a háttérben rejlő harmadik!

Kiss Sándor feltűnést keltő cikkeiben („A Cél”-ban) remekül s nagy igazsággal fejtette ki, hogy a magyar közéletnek ez a meddősége elsősorban a zsidó-szabadkőműves sajtó céltudatos félrevezető s uszító munkájának eredménye: ez a sajtó mindig gondoskodott új és új izgató és uszító eszmékről - majd egyházpolitika, majd magyar vezényszó, majd önálló vámterület, majd külön jegybank, majd általános választói jog, majd külön hadsereg, majd háború, majd pacifizmus - csak hogy a szenzációból soha ki ne fogyjunk, s hogy a keresztény népek és a törvényhozás figyelme az ország voltaképpen elerőtlenedéséről, a plutokrácia gazdasági elhatalmasodásáról eltereltesse. Csakugyan, míg mi izgultunk és veszekedtünk azon, hogy Tiszáé legyen-e a vezetés vagy Wekerléé, hogy magyar legyen-e a vezényszó, vagy német, hogy megtúrjuk-e az iskolákban a Mária-kongregációkat vagy sem, az alatt Magyarország a bankok és a tőzsde uralma alá került s a számító munkásvezérek államot szerveztek az államban.

Ez a céljátévesztett, meddön közjogi politikázás felejtette el vezetőembereinkkel a szociális kérdést

Magyarország katasztrófája

(folytatás)

óriási horderejét és fenyegető sürgősségét. Azt hitték, csak Bécs vagy a politikai ellenpártok a veszedelmesek s nem vették észre, hogy legveszedelmesebb az a harmadik vagy negyedik rend lett, amelynek a forradalomig a parlamentben egyetlenegy képviselője sem volt. Nem vették észre, hogy a kizsárolt, kiéheztetett tömegek, azok, akik közt két évtized óta a legcéltudatosabb marxista izgatás folyt, az alkotmányosság kereteit is szétbontó állammá az államban tömörülnek, még pedig olyanok diktatori vezetése mellett, akiknek egyénisége, elvei és eljárás módja semminemű biztosítékot nem nyújtottak arra, hogy a kezükben összpontosult hatalmat a nemzet egyetemének javára fogják felhasználni. A szociáldemokrata népfelvezetésnek és izgatásnak legteljesebb teret engedtek, ahelyett, hogy a mozgalom államellenes, romboló és erkölcstelen jellegét felismerték s vele eszerint elbántak volna. A munkásmozgalmakat a legmegbízhatóbb kalandorkezekre bízni, amellet szociális politikát nem folytatni, hanem közjogi és párturalmi kérdéseken vitázni évek-hosszat, oly kettős mulasztás volt, amelyből a romlás, a felelőtlen felforgatók felülkerekedése, az országvesztés és végül a proletárdiktatúrának nevezett kalandorfogás orosz lökés nélkül is előbb-utóbb bekövetkezett volna.

Hasonlóképp beteg volt az ország gazdasági, társadalmi, erkölcsi és szellemi élete is. Gazdasági életünkön a kufárszellemű plutokrácia lett úrrá; idegeneké lett kereskedelmünk, nagyiparunk, pénzügyünk, jórészt földünk is; a tisztességtelen elemek vitték itt a nagy szót s a magyarság értékes elemei, főleg a középosztálybeliek, elszegényedtek. A háború elvesztésének, az itthoni front összeomlásának nem csekély részben az a hallatlanul sok bűn és igazságtalanság volt az oka, amelyet ettől az üzérvilágtól, a «magyar kereskedelem» tipikus képviselőitől kellett eltűrnünk - s ebben a korrupcióban nem csak zsidók szerepeltek. Hasonlóképp beteg volt a kultúránk is, melyet a nyugati országok ideáltalan külső kultúrájának szolgálai másolása jellemezett, de nagydarab balkáni műveletlenséggel megtoldva s jókora galíciai felületességgel és szemérmertlenséggel elegyesen. Irodalmunk és sajtóunk dekadenciája hű tükre s egyben leglényegesebb előmozdítója volt a nemzet e kulturális lesüllyedésének. Más, nyugati országokban is vannak ideáltalan írók és vezető egyéniségek bőven, de ott legalább megtaláljuk mellettük a legmagasabb keresztény ideálokhoz is elszánt, képzett s kiemelkedően kvalitásos képviselőit; nálunk, sajnos, talán épen az idegenfajú szelekció folyamán képpen, a nyugatnak úgyszólván csak a destruktív, hitellenes, eszmeileg felszínes irodalma és kultúrája talált bebocsátásra s utánzókra. Ami tehetség az országban mutatkozott, azt a liberális hatalmi szféra, az üzéri szellemtől irányított könyvpiac, színház és sajtó tudatosan és öntudatlanul mindig balfelé terelte, s csak ha balfelé tért, nyújtott neki ösztönzést, biztatást, dicséretet, érvényesülést s anyagi sikereket. Nagyjaink pedig nem látták a veszélyt, mely kulturális és társadalmi életünk e rendszeres megrontásából a nemzetre hárult; nem látták s nem tettek ellene jóformán semmit. Arisztokráciánk, vezetőink, politikusaink nagy része mintha vak és siket lett volna e veszedelmekkel szemben: örökké izgett-mozgott, száz egérszülő hegyet mozgatott, szakadatlanul szóno-kolt és szerepelt s a lényeges kérdést mindig, mintegy varázs-álomban járva, mintegy megbűvölve egy átkos babonától, messze elkerülte. Ki törekedett kultúránknak szilárd alapot keresni, biztos célpontokat tűzni ki? Ki sürgette az írás-olvasáson, a magyar nyelv tanulásán s néhány népnevelési exotikumon kívül az igazán

nagystílusú s mélyreható népművelő munkát? Ki szabott hatalmas ösvényt a komoly tudományos életnek és kutatásnak? Ki alkotott Pázmány, Széchenyi és Fogarasi óta korszakos intézményeket a tudománynak, az erkölcsnek, a nemzeti irodalomnak? Ki teremtett nem a pártok és üzletek, nem a bankok és plutokraták, hanem a nemzetfenntartó erkölcsi értékek védelmére erős, versenyképes, modern és hatalmas sajtót? Az eszközeink mind megvoltak hozzá, évtizedek hosszú sora állt rendelkezésünkre, de nem tettünk semmit; nem használtuk fel erőinket s az egyetlen igazán nagyszabású s komoly kísérlet, hogy a nemzet kultúráját, gondolkodását, erkölcsi s társadalmi életét ismét kereszténnyé és magyarrá tegyük, a nagy keresztény sajtóakció az összeomlás megakasztása szempontjából szintén - későn érkezett.

Ilykép mind a két téren: politikailag és társadalmilag, közhatalmi pozícióinkban és eszmei téren teljesen fegyvertelenek s védtelenek voltunk az anarkia felszaporodó hatalmasságaival szemben. Catilinák sűrögtek-forogtak köztünk; ott voltak mindenütt; beleszóltak mindenbe, irányítottak mindent, paralizáltak minden komoly, nemzetvédő törekvést; a gúny és gyűlöletszítás fegyvereivel tették előre lehetetlenné azokat, akikben tehetséget s akaratot láttak a nemzet felrázására, észretérítésére. A Catilinák e kémserege nem tudott volna teljes győzelmet aratni saját vezető embereink csodálatos rövidlátása és félenksége nélkül, akik részben maguk is a Catilinák által mesterségesen divatba hozott jelszavak hatása alatt állottak vagy meg voltak félemlítve s nem mertek szembefordulni az árral. Mint valami gúny hat utólag az a szinte gyermekies félelem és megjuhászodottság, mellyel számos vezető emberünk az utóbbi évek során pl. a demokráciáról, a szociáldemokráciáról, a zsidókérdésről stb. nyilatkozott: egyik sem meri nevén nevezni a gyermeket, egyik sem mond kemény őszinteségű véleményeket, mindegyik, hímez-hámoz, odaidomítja meggyőződését a napi divathoz, az újságok által kolportált s felkapott nézetekhez és jelszavakhoz; sehol egy bátor, energikus hang, sehol a teljes igazság leplezetlen s kíméletlen hangoztatása. Glaszékesztyűsen bántunk notórius betörőkkel, előzékenyen hajladoztunk ravasz népámítók és zsarnokok előtt. Vagy legalább megtettük nekik azt a nagy szívességet, hogy hallgattunk róluk s nem lepleztük le gonosz törekvéseiket. Egész sor magyar író, részben kimagasló államférfiak, nyilatkoztak, sőt könyveket írtak pl. a háború okairól; de a nemzetközi szabadkőművességről s a nagytőke szerepéről a háború felidézésében nem mondtak, nem írtak egyetlen sort. Miért? Mert féltek a zsurnaliszták kritikájától, a pánszemiták bosszújától. «Nem vagyok antiszemita» - ez volt a krédójuk, az egyetlen szilárd elv, amelyhez ragaszkodtak, s amelyben a miniszteri zsöllyeszék, a képviselőházi mandátum, a pénzbarók aranyat érő kegye, a közéleti szereplés s a szeplőtelen hírnév felé vezető út nyitját látták. Tudták hogy a zsidókérdés bátor megtárgyalása nélkül Magyarországon sem az események összefüggését megérteni, sem szociális politikát csinálni nem lehet; de azt is tudták, hogy aki a zsidókérdésről őszintén, tárgyilagosan nyilatkozni s aszerint cselekedni mer, az holnap össze-tört ember, kigúnyolt, lehetetlenné vált roncs lesz, s azért buzgón járták a tojástanócot, ahelyett, hogy oltani mentek volna az égő házat. Filozófiát, történelmet, szociológiát, statisztikát, publicisztikát mindenki űzhetett, az égről és a föld alól hozhatott gondolatokat, megállapításokat, konjekturákat, csak a dolog velejére nem volt szabad ráéríteni; s a mi nagyjaink,

Magyarország katasztrófája

(folytatás)

szinte egész közéleti társadalmunk vezető emberei hűségesen el is kerülték minden fontos kérdésben éppen a lényegét. És maguk is kerülték, mint a bélpoklost, azt a néhány elszánt, nekikeseredett magyart, aki nem engedett kendőt kötni a szemére, s aki ki merete mondani, ami a lelkén feküdt, még ha a bőrért vitte is vele vásárra.

Hány nemes alakja társadalmunknak tört le az utóbbi évek során - Barkóczy kezdve - csak azért, mert saját pártfeleik cserbenhagyták, amikor ellenük a szervezett destrukció pergőtüzet indított!?

Társadalmunk jobbik felének ez a szellemi és erkölcsi megbénulása, ez a rendszeres elzárkózás a politikai és szociális tisztánlátás elől, ez a kritikátlan elfogadása azoknak a mesterségesen szőtt jelszó-hálóknak, melyeket a Catilinák egyre növekvő serege vont a magyarság szeme elé, s közéletünknek ez a meddő párt-és közjogi vitákba torlódása kitűnő alkalmat, s teljes szabadságot biztosított azoknak, akik régtől fogva tudták, hogy az ország sorsának, s jövőjének intézése ma már derékrészben egészen más tereken folyik, mint a parlamentben, s a miniszteri szobákban. A destrukció a gazdasági téren szervezkedett: kezébe kaparította az ország iparát, kereskedelmét, pénzét, részben már földjét is, kezébe vette a munkásság szervezeteinek irányítását s pozícióinak megvédésére és mozdulatainak fedezésére föltétlen uralma alá ragadta a milliók gondolkodásának vezetőjét: a sajtót. Maszknak ideig-óráig meghagyta a királyt, meghagyta a parlamentet, meghagyta a gyönyörű mondásokban parádézó politikusokat, tényleg pedig lassankint kezébe vette az ország irányítását ott, ahonnan minden impulzus, minden fék, minden tömegmozgalom igazi vezetőkei összefutnak: kezébe vette a pénzt s a sajtót. Más szóval: mindent.

Világos, hogy ilykép az országnak el kellett vesznie. Legföljebb az lehetett kérdés: felülről vagy alulról buktatják-e meg a magyarságot. Felülről: a bankokrácia mindenhatóvá fejlődése útján, olyfélekép, ahogy ma Franciaországban s az Egyesült Államokban - a pszeudodemokrácia e két klasszikus hazájában - a plutokrácia az egyetlen valódi politikai s társadalmi hatalom, melynek a köztársaság az ő elnökével, parlamentjével s általános választói jogával csak statisztája és kifelé kiállított strohmannja; avagy alulról: a szocialista mozgalmak által, melyekben a proletárok ismét csak kulisszák és sakkfigurák, a szemita kalandoruralom a lényeg. Október 31-én mindkét irányból egyszerre indították meg a döntő támadást, a látszatra még mindig adva annyit, hogy egy a gyermekiességig naiv magyar csoportot is felhasználtak átmenetileg cégérül - éppen úgy, mint ahogy a zsidóbankok is mindig szerették igazgatósági tagul választott keresztény mágnások nevével festeni fehérre sok sáron keresztülrángatott cégtáblájukat. A plutokrata szabadkőművességet képviselő radikális párt s a szociáldemokraták versengéséből végre is az utóbbiak kerültek ki győztesül s ezek is vitték az országot oda, ahová jutott. Nem volt az események sorában semmi meglepő vagy csak olyan is, amit előre nem láttak, biztos előérzettel s leghatározottabb szavakban

meg nem jövendöltek volna azok az egynéhányak, akikben volt éleslátás a helyzet valódi rugóinak megítélésére és volt bátorság az igazság kimondására, de akiket meg nem hallott, figyelembe nem vett senki, akiket a vezető politikusok maguk is hagytak kigúnyoltatni, félrelökíteni, eszelősnek, izgatónak híreszteltetni, s akiknek mégis egyedül volt igazuk. S viszont éppen az, hogy akik évtizedek óta Magyarország sorsának irányítására voltak hivatva, ennyire meglepődtek az események hirtelen fordultán - pedig nem fordulat volt ez, hanem logikus kifejlődés - éppen ez az álméltkodó, ez a megrémülten kapkodó, hirtelen földrevágódó elképedés, ez a hatalmas «nem hittük volna» bizonyítja legmegrázóbban, hogy a magyar közélet évtizedeken át tévutakon bolygott.

Ebben a rettenetes helyzetben kerültünk bele a világháború forgatagába, a nemzetközi plutokrácia által rendezett emez óriási földrengetésbe. Sorsunk előre meg volt pecsételve: bennünket a nemzetközi szabadkőművesség és plutokrácia az enyészetnek - európai gyarmatnak - szánt és erre a célra eszközül - miként Oroszországban - a szociáldemokrata forradalmat szemelte ki. A négy és egynegyedéves példátlan vérontás után a liberalizmusnak mostoha gyermeke, a szociáldemokrácia csakugyan kicsavarta a nemzet kezéből a fegyvert, megakadályozta még abban is, hogy visszaözlő hadával legalább a saját határait megvédje, szétzüllesztette a hadsereget, terrorizálta a jobbérzelmű, de passzív természetű polgárságot s a proletárforradalom vöröstengerébe fullasztotta az ország megmaradt kevés értékét. A forradalmak során az ellenség minden oldalról hatalmas darabokat kanyarított le az ország testéből: Szent István ezeréves birodalma darabokra szakadt. Végül pedig a proletárruralom végzetes baklövésai maguk után vonták az oláh megszállást s a nemzet végleges kifosztását. A termelés e válságos időkben megakadt, a háború s még inkább a forradalmak örült költségei, a megszállás és kiraboltság végleg megrontották pénzügyi helyzetünket: az egykor dús Kánaán ma éhínség és nyomor hazája.

A nemzet megmaradt fiai ma koldus-királyfiak gyanánt bujdosnak ősi örökük elhamvadt üszkein. Belátják, hogy maguk voltak a hibások: miért engedték nemzetükön úrrá lenni a keresztényellenes és nemzetgyilkos idegen áramlatokat, miért nem állták útját a liberális és szocialista mételynek mindjárt kezdettől fogva! S föltették magukban, hogy minden erejük latbavetésével fel fogják támasztani a nemzetet végzetes aléltóságából, s új életet lehelnek a halálra bágyadt csontokba. Tudják, érzik, hogy a nemzet nem roskadt volna így le, nem lett volna liberális szabadrablók és sajtóbérencek, szocialista agitátorok és országfosztók áldozatává, ha benső erőiben rég meg nem torpan, ha értelmileg és erkölcsileg meg nem gyöngül s el nem veszti belső ellenállóképességét. Éppen ezért a nemzet újjáépítése munkáját elsősorban benső megújítással akarják kezdeni. Titáni feladat, melyben megrokkanni könnyű, amelyben kitartani halálos kötelesség!

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 * Felelős: Szabó Zoltánné * Főszerkesztő: Hegedűs Bence * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Vaszkó Mihály u. 1. Tel. +36202164499 varosunk@gmail.com * Alapítók: †Vaszkó András, †Császár Ferenc, Iványi László * Szerkesztők: Cs. Szabó István, Czank Gábor, Farkas Zoltánné, Fülöp Zoltán, Hunya Jolán, Lehóczkiné Tímár Irén, dr. Macsári Judit, Polányi Éva, Seidl Ambrus, Soczó Géza, Dr. Szonda István, Várfi András * Műszaki szerkesztő: Iványi László * Lapzárta minden hónap 20. napján * Megjelenik minden hónap első hétféjén, Interneten a hónap 15. napján *

Technikai munkatárs: Bukva Csilla

* MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: GyomaPress Kft. * <http://www.varosunkujzag.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com szerkesztoseg@varosunkujzag.hu

Ígyes Ígyek

Szeptember

Gombás burgonya

Sós vízben petrezselyem zöldjével puhára főzünk felkockázott burgonyát, majd mély, kizsírozott tűzálló tálba tesszük. A gombákat (legyen száruk) jól megmossuk, a kalapjukba keresztbe vágást metszünk (de a kalap maradjon egyben), a vágásokba füstölt szalonna szelleteket helyezünk, és a burgonyába szúrjuk szárukkal lefelé. Ahol kilátszik a burgonya, oda is szalonna szeleteket teszünk. Forró sütőbe tesszük, míg a szalonna meg nem pirul. Sült csirkéhez adhatjuk köretnek.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

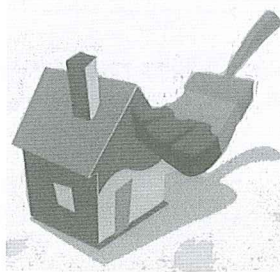
Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, siett elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalera)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

MINDEN AMI FOTÓ

- esküvőfotózás
- rendezvényfotózás
- portré fotók
- baba-mama fotózás
- tábló készítés
- fotóelőhívás
- nagyméretű plakátok készítése
- promóciós és saját képes ajándéktárgyak
- vászonfotók
- reprodukciós felvételek készítése.

Cím:

5500 Gyomaendrőd, Bajcsy-Zsilinszky út 45.

Telefon:

+36 (70) 2212520, Email: info@aszfoto.hu

Weboldal: <http://www.aszfoto.hu>

a képbe zárt pillanat...

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékeztünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek;
Hába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

FURÁK ISTVÁNNÉ MRAUCSIK MÁRIA gyomaendrői lakos 2018. augusztus 10-én, 89 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolják a családtagjai, rokonai, ismerősei. Fogadja be lelkét az örök boldogság!

DINYA LAJOS gyomaendrői lakos 2018. augusztus 12-én, 86 éves korában egyházunk szentségeivel megerősítve távozott szerettei köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten örökön pihenése felett!

SZUJÓ GERGELYNÉ HEGEDŰS MARGIT hunyai lakos 2018. július 23-án, 84 éves korában a mennyei hazába költözött. Gyászolják családtagjai, rokonai, ismerősei. Áldás és béke lengjen nyugó porai felett!

HUNYA IMRE hunyai lakos 2018. július 26-án, 78 éves korában távozott szerettei

köréből. Gyászolják a családtagok, rokonok és ismerősök. Isten adjon neki örök nyugodalmat!

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermekparcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrőd Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Kedves Olvasók!

Többen reklamálták, hogy a júliusi és augusztusi számokban nem szerepeltek halottak. Ennek oka, hogy nem volt olyan temetés, ahol kérték volna a gyászír megjelentetését.

Hegedűs Bence

XXIII. János, a világ plébánosa

-humoros epizódok -

Amikor egy riporter megkérdezte, hányan dolgoznak a Vatikánban, János pápa állítólag így felelt: „Nagyjából a fele.”

Egy bíboros nehezményezte, hogy a vatikáni fizetésemelés után az egyik alkalmazott ugyanannyit keres, mint a bíboros. A pápa azt mondta: „Annak az alkalmazottnak tíz gyereke van; remélem, a bíborosnak nincsen.”

Egy este a barátját látogatta meg a Szentlélek Kórházban. A nővér, aki ajtót nyitott, így mutatkozott be: „Szentatyám, a Szentlélek főnöknője vagyok.” A pápa így felelt: „De jó magának! Micso-

da állása van! Én csak 'Isten szolgáinak szolgálója' vagyok.”

Röviddel pápává választása után Róma utcáin sétált. Egy pár jött szembe, és ahogy elhaladtak egymás mellett, meghallotta, hogy a nő odasúgja a barátjának: „Jó ég, milyen kövér!” Utának fordulva megjegyezte: „Hölgyem, gondolom, tudja, hogy a konklávé nem kimondottan szépségverseny!”

Egy vatikáni tisztségviselő azt mondta a pápának: „teljességgel lehetetlen”, hogy 1963-ban megnyissák a II. Vatikáni Zsinatot. „Jó, akkor 1962-ben fogjuk megnyitni” – felelte. És meg is nyitotta.

Élménybeszámoló a Mazsorett Európa Bajnokságról

A XV. IAM Európa Bajnokságon és Európa Kupán vett részt a Gyomaendrődi Színfolt Mazsorett Táncegyesület Horvátországban, Opatijában (Abbázia) augusztus 22-től 26-ig.

Csodás környezet várt bennünket, egy kollégiumban szálltunk meg, Lovranban, a gyáli és a maglódi mazsorettekkel együtt. Közel volt a tenger, így, ha nem is mindennap, de szakítottunk arra is időt, hogy megmártózzunk az Adriai – tengerben. Sétáltunk Opatija belvárosában, a Ferenc József sétányon, amely a sziklás, kacskaringós tengerpart nyomvonalát ívesen követi. A forróságban a fagyaltok és jégkrémek száma fogyott a legjobban, mert bizony a hőmérő higanyszála: 34-38 fok között volt napközben. A hangulatos, teraszos, pálmafás, történelmi belvárosban visszaröpültünk az időben, meghagyták a korabeli építészeti remekműveket, így valóban a XIX. században érezhettük magunkat. Körbetekintettünk, a patinás épületek bármelyikéből, kiléphetett volna Sissi királynő, miközben könnyed eleganciával nyitja a zsálogátort..., de nem ábrándozhattunk, mi versenyezni jöttünk ide!

Nagyon készültünk a megmérettetésre, esténként, Lovranban az edzők számolásától volt hangos a környék, hiszen besötétedett, mire a próbák befejeződtek, hiába mégis csak Európa legjobb mazsorettjei gyűltek össze. Az ünnepélyes megnyitó után elhallgattak a fanfárok, és elkezdődött a négy napos

verseny, nyolc ország, hatvankét mazsorett csoportja, klubja versenyzett. A Színfolt nyolc versenyszámban kvalifikálta magát a kontinens viadalra!

Az eredményhirdetésekor torokszorító és felemelő érzés volt a magyar Himnuszt énekelni egy idegen országban. A következő remek eredmények születtek:

- Tradicionális botos menet és színpadi koreográfia: első hely, Európa bajnok a Színfolt senior csapata, - szintén tradicionális kategóriában: botos szólótánc: első helyezés: Baráth Beáta, Európa bajnok! - Senior zászlós csapat kategória: harmadik helyezés, bronzérem, - senior zászló mini formáció: negyedik helyezés. - Szilágyi Csilla pompon és botos szólótánc: hetedik helyezés, Piroska Attila senior botos koreográfia: arany minősítés. - Az egyesületnek még egy különdíjat is sikerült bezsebelnie, mégpedig a parádés felvonuláson, a zsűri a Színfoltnak adta a legmosolygósabb mazsorett – táncos díjat! Az együttes vezetői: Hunya Jolán és Baráth Beáta.

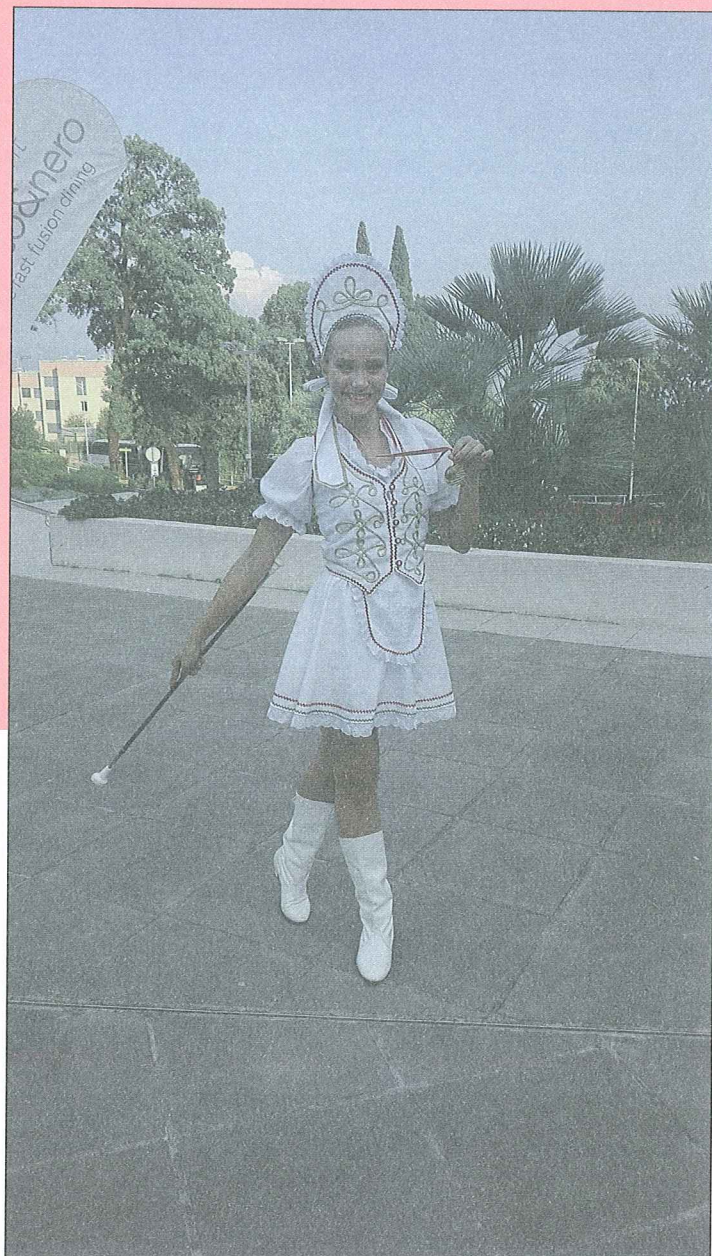
A visszafelé vezető út viszontagságos és hosszú volt, de hajnalban a

szülői fogadtatás feledtette fáradalmainkat. Léggömbökkel, rózsával, pezsgővel, zenével várta a kis csapatot Gyomaendrőd polgármestere, Toldi Balázs és a büszke szülők! Köszönjük szépen a meglepetést, a fogadtatást!

Mindenki támogatását köszönjük, hálásak vagyunk minden segítő szívnek és kéznek! Ezek az eredmények, örömeik további munkára ösztönöznek bennünket!

Gyomaendrőd, 2018. 08. 28.

Hunya Jolán
Színfolt vezetője

Szentkúti zarándoklat 2018. augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd,
Szabadság tér 6.

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban. Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

HÍDFŐ étterem 5502 Gyomaendrőd, Hídfő u. 2.

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált étteremben 160 főig. Korlátlan ételfogyasztás minden nap 11-15 óráig!

Elérhetőség:

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-30/955-1295
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Tisztelt vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Benzines és elektromos fűnyírók
- Damiol bozótvágók, fűnyírókések
- Öntözőszivattyúk, tömlők, szórófejek.
- Bográcsok, zománczott. üstök üstházak
- Műanyag hordók, műanyag kannák
- Befőttes üvegek, üvegtetők
- Növényvédőszeresek, növénytápok
- Permetezőgépek és alkatrészek
- Légyirtók, szúnyogriasztók
- Kéziszerszámok, szegek, csavarok
- Munkavédelmi cipők, ruhák, kesztyűk
- Műanyag áruk, konyhai eszközök
- Festék áruk, ecsetek, hengerek
- Kisállat eledel, nyakörvek, pórázak
- Izzók, elemek, stb.

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ